

Zwemmen aan de Vlaamse kust in 1999

Best een gezonde sport

Van half juli tot half september onderzoekt de VMM tweemaal per week de kwaliteit van Vlaamse strandwateren en het water van een reeks recreatievijvers. De resultaten worden bekendgemaakt via de oriëntatiepalen op de stranden en via de VMM-website. Als de resultaten niet goed zijn, drijft de VMM het tempo op en voert ze dagelijkse, verscherpte controles uit. Met dit meetsysteem behoort Vlaanderen tot de koplopers in Europa.

Om te weten hoe het met de kwaliteit van het zwemwater gesteld is, wordt het totale gehalte aan colibacteriën, fecale bacteriën en fecale streptococci nagegaan. Dit zijn stoelgangbacteriën, die maag- en darmproblemen veroorzaken. Ze zijn relatief gemakkelijk op te sporen. Ze kunnen dienst doen als indicator van de algemene zwemwaterkwaliteit. Salmonella wordt enkel gemeten als er aanwijzingen zijn dat de kwaliteit van het water minder goed is.

VMM blikt tevreden terug

De VMM blikt tevreden terug op het badseizoen van 1999. Hoewel zij strengere normen hanteerde dan de voorgaande jaren, moest geen enkele kustburgemeester een zwembod opgelegd worden.

Tweemaal per week werden de stalen gecontroleerd van het water in 39 badplaatsen. In juni en juli werd over het algemeen een zeer goede waterkwaliteit vastgesteld. Enkel lokaal en zeer kortstondig was de kwaliteit matig.

In augustus was de waterkwaliteit opmerkelijk minder goed, hoewel het gemiddelde steeds op een aanvaardbaar niveau bleef. De oorzaak ligt ongetwijfeld bij de hevige regenbuien tussen 3 en 20 augustus. Zodra de waterkwaliteit afnam, ging de VMM over tot verscherpte controles. Daaruit bleek dat de vervuiling snel verdween: het ging telkens om bijzonder tijdelijke verschijnselen.

De gevolgen van plensbuien

Bij hevige neerslag komt nog heel wat huishoudelijk afvalwater ongezuiverd in onze waterlopen terecht. Via de grote waterlopen, zoals de IJzer en het Kanaal Gent-Oostende wordt het vervuilde oppervlaktewater naar zee afgevoerd. Met als gevolg dat verhoogde bacteriële concentraties worden vastgesteld in de omgeving van Nieuwpoort, Oostende, Bredene, Koksijde, De Panne en Oostduinkerke.

De jachthaven van Blankenberge wordt bij regenweer sterk verontreinigd door lokale overstortwerking. Dat verklaart ook de minder goede kwaliteit van het strandwater in Wenduine en Blankenberge.

Het strandwater van Knokke-Heist wordt niet beïnvloed door verontreiniging. Daar wordt steeds een zeer goede waterkwaliteit vastgesteld.

Waterzuiveringinfrastructuur

Beleidsmaker aan de tand gevoeld

Het afvalwater dat we dagelijks in Vlaanderen produceren, kan twee wegen uit. Ofwel komt het in een gracht of beek terecht, ofwel vloeit het naar een waterzuiveringsinstallatie. Daar wordt het eerst behandeld, vooreerst het in het oppervlaktewater wordt geloosd. Uiteraard moet het afvalwater zoveel mogelijk via zuiveringsinstallaties omgeleid worden.

De rollende meerjarenprogramma's voor de uitbouw van collectoren en rioolwaterzuiveringsinstallaties worden opgesteld door de afdeling Planning van de VMM. Aan het hoofd ervan staat Dirk Waegeman, die ook de afdeling Kwaliteitsbeheer leidt.

Wie is in Vlaanderen precies verantwoordelijk voor afvalwaterzuivering?

Dirk Waegeman: "Het is een gedeelde bevoegdheid. Het Vlaams Gewest is verplicht de toevoerleidingen (collectoren) en rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) te bouwen. Van de gemeenten wordt verwacht dat ze hun openbare riolering uitbouwen. Zij zijn hierin echter volledig autonoom: ze beslissen zelf of en wanneer ze hun netwerk zullen aanleggen. De huishoudens ten slotte zijn verplicht aan te sluiten op de riolering of in bepaalde gebieden zelf te zuiveren."

En wat doet de VMM?

Dirk Waegeman: "De Vlaamse Milieumaatschappij stelt jaarlijks – in opdracht van de Vlaamse regering – investeringsprogramma's op voor de bouw van rioolwaterzuiveringsinstallaties en collectoren. Deze programma's worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering. De uitvoering ervan wordt toevertrouwd aan de NV Aquafin. Ook stelt de VMM subsidiëringprogramma's op voor gemeentelijke investeringen. Het gaat dan om riolen en kleinschalige zuivering."

Wat realiseerde de afdeling Planning in 1999?

Dirk Waegeman: "In mei 1999 werd het investeringsprogramma afgewerkt voor de uitbouw van de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur van 2001 tot 2005.

Hiervoor worden de verschillende zuiveringsgebieden afgebakend: er wordt vastgelegd voor welke zones de huidige en toekomstige rioleringsinfrastructuur afwatert naar de zuiveringsinstallaties. Hoe snel dit in de praktijk zal worden omgezet, hangt onder meer af van de geografische kenmerken van het gebied, van de ruimtelijke ordening en van de visie van de gemeente over het uitbouwen van hun rioleringsstelsel."

De snelheid van de uitbouw kan dus sterk verschillen van streek tot streek?

Dirk Waegeman: "Inderdaad. Zo stellen we vast dat de infrastructuur goed is uitgebouwd in Limburg en aan de kust. Dit zijn gebieden waar het water slechts langzaam afwatert: zonder een rioleringsnet blijft het vuile water gewoon voor de huizen staan, met alle gevolgen vandien. In streken waar het water snel wegloopt, merken we dat de bereidheid om iets aan de zuiveringsinfrastructuur te doen, heel wat minder groot is. Het lijkt een kortzichtige redenering, maar in de praktijk bepaalt het wel of een gemeente al dan niet wil investeren in waterzuivering en welke prioriteiten ze daarbij wil leggen."

Dirk Waegeman

Waterzuivering: een gedeelde verantwoordelijkheid

PLANNING	UITVOERING EN EXPLOITATIE	INFRASTRUCTUUR
Vlaams Gewest (Vlaamse Milieumaatschappij)	Vlaams Gewest (NV Aquafin)	Rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) Collectoren Prioritaire riolering Kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI's) < 2.000 IE
Gemeenten	Gemeenten	Riolering KWZI's < 500 IE
Burgers	Burgers	Individuele zuivering

Bron: Waterzuiveringsinfrastructuur in Vlaanderen, 1999

Zuinig omspringen met waterverzachtters spaart uw water

Wees zuinig met wasverzachtters. Deze behoren tot de moeilijker afbreekbare stoffen in uw afvalwater. Trouwens, stoffen zoals katoen en linnen nemen bij het gebruik van wasverzachter minder gemakkelijk water op en worden sneller vuil...

VMM CONTROLEERT VLAAMSE LUCHT op kwaliteit en kwalijke stoffen

De Vlaamse Milieumaatschappij waakt over de luchtkwaliteit in Vlaanderen. Dat doet zij op twee manieren. Enerzijds peilt zij via voortdurende metingen naar de verontreiniging van de omgevingslucht. Zo komen onder meer de gegevens over zomersmog – ozon – en wintersmog tot stand. Anderzijds inventariseert zij ook de bronnen van verontreiniging: de industrie, het wegverkeer, de gebouwenverwarming en de veeteelt. Zo kan zij bepalen wie welke rol speelt.

De VMM slaat alle onderzoeksresultaten op in een centrale databank. Met twee rapporten – ‘luchtkwaliteit’ en ‘lozingen in de lucht’ – licht zij overheden en geïnteresseerden in.

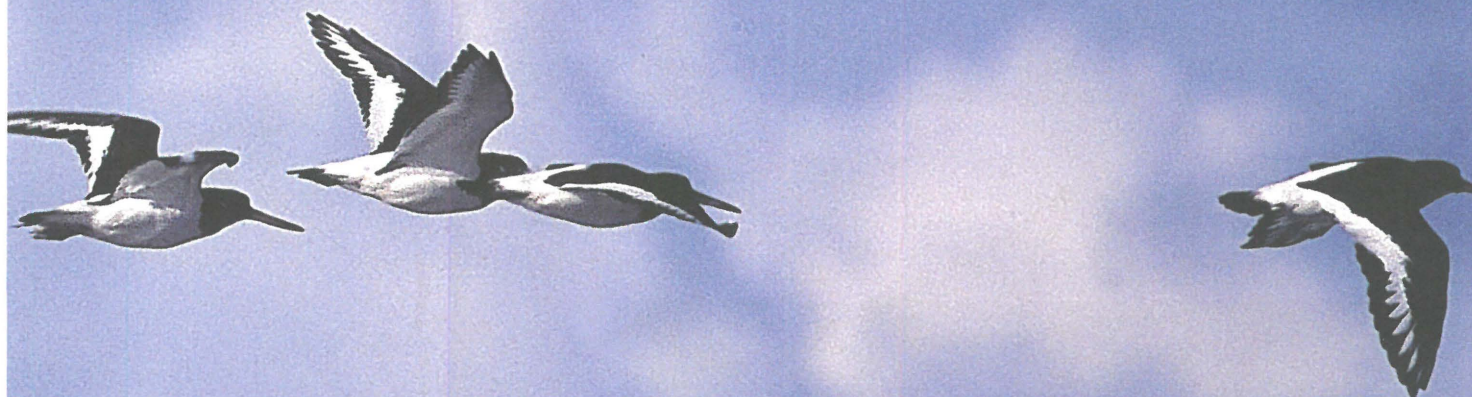
Met haar luchtonderzoeken kan de VMM:

- vaststellen hoe het met de luchtkwaliteit gesteld is, of deze voldoet aan de normen, en hoe deze evolueert over de tijd,
- toetsen in welke mate de beleidsdoelstellingen om emissies te reduceren worden gehaald,
- de uitstoot van de luchtverontreinigende bronnen regionaal in kaart brengen en probleempunten lokaliseren,
- officiële meetgegevens ter beschikking stellen van (inter)nationale instanties,
- het publiek op de hoogte brengen, al dan niet in samenwerking met andere instanties.

TIP voor een schonere lucht!

Laat de auto wat vaker staan. Het is al ettelijke keren bewezen: de Vlaming grijpt snel naar de wagen, ook voor de korte trips.

Meer dan de helft van onze verplaatsingen gaat niet verder dan 5 km. Zeker in de zomer zijn deze korte uitjes makkelijk haalbaar met de fiets.

Luchtonderzoek VMM doet het goed

Vlaanderen heeft een luchtmeetnet om U tegen te zeggen. Het is niet alleen een van de dichtste meetnetten van Europa, het genereert ook resultaten met een zeer hoge frequentie. Voor bepaalde parameters worden zelfs halveminuutswaarden gemeten. Bovendien scoren we – volgens het Landesumweltamt in Essen, het referentiecentrum bij uitstek voor het ijken van meettoestellen – bijzonder hoog voor wat de performantie van onze meettoestellen betreft. En ook de medewerkers van de ‘afdeling Meetnetten en Onderzoek’ hebben een stevige reputatie opgebouwd. Aan het hoofd ervan staat Philippe D’Hondt.

Philippe D’Hondt

Vlaanderen als luchtspecialist, dus?

Philippe D’Hondt: “We doen het inderdaad goed, ja. Ook internationaal gooien we hoge ogen. Verschillende van onze medewerkers worden regelmatig gevraagd om op wetenschappelijke congressen – zowel in binnen- als buitenland – onze onderzoeken toe te lichten.

Het grote voordeel is dat zij ook meewerken aan de internationale

besluitvorming en de implementatie ervan in onze wetgeving. Zo kunnen we, met de kennis die we in huis hebben, wel degelijk een invloed uitoefenen op het beleid terzake. Voor de Europese kaderrichtlijn Lucht bijvoorbeeld bereidt de VMM mee een aantal dochterrichtlijnen voor, inzake het kwikmeetnet en het CO-meetnet.”

Hoe evolueren de luchtmetingen?

Philippe D’Hondt: “We stellen vast dat de metingen op alle domeinen steeds verder worden verfijnd. Steeds meer stoffen worden opgemeten, in steeds lagere concentraties, en alsmear meer toegespitst op de gezondheid. Bovendien merken we dat we met onze onderzoeken het milieu echt wel vooruithelpen. Op basis van wat wij op bepaalde plaatsen vaststellen, worden steeds vaker maatregelen genomen om bepaalde verontreinigingsbronnen uit te schakelen.”

Waar lagen de klemtonen van het luchtonderzoek in 1999?

Philippe D’Hondt: “Twee opvallende punten waren de pesticiden en dioxines. Met ons rapport over de kwaliteit van het regenwater, kwamen we tot de verrassende vaststelling dat dit nog heel wat reststoffen bevat van reeds lang verboden bestrijdingsmiddelen. Uiteraard weten we daarmee nog niet wat de oorzaken en de bronnen zijn van deze vorm van vervuiling. Daarvoor is nog bijkomend onderzoek nodig. Er zijn immers verschillende verklaringen mogelijk. Het kan zijn dat deze pesticiden ons bereiken via de stratosfeer, van op zeer grote afstanden. Via deze ‘luchttransporten’ dwarrelt er immers ook stuifmeel en saharazand op ons neer. Naar die langeafstandstransporten wordt momenteel een studie gevoerd. Maar het is ook mogelijk dat verschillende stoffen nog steeds illegaal worden gebruikt. Ofwel ligt de verklaring in de persistentie van bepaalde bestrijdingsmiddelen: sommige ervan kunnen zeer lang in het milieu blijven.

Een tweede conclusie uit ons regenwateronderzoek is dat we hoge concentraties aan pesticiden meten op momenten die samenvallen met het seizoensgebonden gebruik van de producten. Ons labo in Gent gaat het pesticidenmeetnet in de toe-

komt verder uitbreiden, precies om die seizoensgebonden variaties perfect in kaart te kunnen brengen.”

En wat met de dioxines?

Philippe D' Hondt: “Uit de resultaten van het dioxinedepositiemetnet stellen we een duidelijke verschuiving van de vervuilingbronnen vast. Het zwaartepunt – komende van de verbrandingsovens – helt meer en meer over naar de non-ferrobedrijven en een aantal verspreide bronnen, zoals kabelbranderijen, allesbranders en illegale afvalverbranding in de tuinen. De meeste afvalverbrandingsovens hebben trouwens de laatste jaren grote inspanningen geleverd om de uitstoot van dioxines te beperken. En dat weerspiegelt zich nu in de

resultaten.

Ook hier leiden onze metingen tot zeer concrete maatregelen. Voor de verschillende vestigingen van het non-ferrobedrijf. Union Minière, hebben we dossiers opgesteld in samenwerking met de milieu-inspectie om de productie milieuvriendelijker te laten verlopen.

Maar misschien was de voornaamste van onze prestaties in 1999 wel dat we erin geslaagd zijn het aspect ‘lucht’ op de agenda te plaatsen, zowel binnen de VMM als bij de beleidsvormers. Voor het eerst hebben we een duidelijk verband kunnen leggen tussen milieu- en gezondheidsproblemen. Wat water is voor de vissen, is lucht voor de mensen. Beter kan het belang ervan niet geschetst worden.”

Lucht op de voorgrond

Op 6 december 1999 vond het ‘VMM-symposium Luchtqualiteit’ plaats. 160 aanwezigen, onder wie minister van leefmilieu en landbouw Vera Dua, kwamen er hun licht opsteken over lucht in Vlaanderen en elders.

De historische probleemparameters – zoals zwaveldioxide en lood – leveren intussen geen noemenswaardige problemen meer. Toch bieden zich een aantal uitdagingen aan voor de toekomst.

We weten dat vluchtige organische deeltjes (PAK en benzeen) en fijn stof de omgevingslucht vervuilen. Ook pesticiden, dioxines en zuurdeposities zijn grote boosdoeners.

Niet alleen moet de concentratie en evolutie van deze stoffen nauwkeurig worden opgemeten, ook de gevolgen voor mens en milieu dienen grondig te worden bestudeerd.

Vera Dua: Minister van leefmilieu en landbouw

Grote belangstelling

De mobiele meetwagen van de VMM

VMM-onderzoeksresultaten zorgen voor verandering

Zuiverder lucht door een beter productieproces

Van 1 april '97 tot 1 maart '98 verrichtte de VMM metingen naar de luchtkwaliteit rond drie steenbakkerijen in Hekelgem, Tielrode en Pittem. Nergens werden overschrijdingen van de geldende normen vastgesteld. Toch bleek uit de resultaten dat een belangrijk deel van de SO₂ concentraties in Tielrode afkomstig waren van de steenbakkerij AMT.

Als gevolg van deze resultaten paste AMT haar productieprocessen aan. Door een aantal emissiebeperkende maatregelen

ging de SO₂ concentratie in Tielrode gevoelig dalen. Ook de piekconcentraties, die gemeten werden wanneer de rook van de steenbakkerij over het meetstation kwam, namen sterk af.

De gemiddelde PM10-concentratie, de hoeveelheid stofdeeltjes die kleiner zijn dan 10 duizendsten van een millimeter, bleef onveranderd. Daaruit blijkt dat de stofconcentratie in Tielrode niet alleen door de steenbakkerij wordt beïnvloed, maar evenzeer door de algemene achtergrondconcentratie.

Luchtkwaliteit Mechelen-Zuid

VMM op onderzoek

Naar aanleiding van frequente klachten van buurtbewoners over geurhinder, vroeg het Mechelse stadsbestuur een onderzoek naar luchtverontreiniging in de buurt van de industriezone Mechelen-Zuid. Van april tot december 1998 nam de VMM op regelmatige tijdstippen monsters van de omgevingslucht.

Uit de onderzoeken bleek dat in de onmiddellijke omgeving van de industriezone een aantal componenten in verhoogde concentratie voorkomen. Ethylbenzeen en xyleen bijvoorbeeld

kunnen aanleiding geven tot geurhinder. Vermits de VMM met dit projectonderzoek geen uitsluitsel kon geven over de impact van de stoffen op de gezondheid van de bewoners, werd besloten een vaste meetpost te plaatsen ter hoogte van de woonomgeving rond de industriezone. De installatie van de meetpost is gepland in april 2000. Hiermee is een continue bewaking van de luchtkwaliteit mogelijk op de voornaamste parameters, zoals ethylbenzeen, xyleen, PM10-stof en stikstofoxiden.

Daarnaast zal ook in het wetenschappelijk centrum Technopolis een meetpost voor luchtverontreiniging worden geïnstalleerd, waar bij de overheersende windrichting achtergrondmetingen zullen worden uitgevoerd. De plaatsing van deze meetpost is gepland voor 2001.

Markebeek - Moerbeke

VMM EN MILIEU Beleidsvoorbereidend werk

Samen met een aantal andere Vlaamse openbare instellingen staat de VMM in voor beleidsvoorbereidend werk op het vlak van milieu. Op basis van haar kennis en expertise over water en lucht, is de VMM verantwoordelijk voor de samenstelling en publicatie van het MIRA: het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen.

Het MIRA is een tweejaarlijks milieुरapport. Het geeft een wetenschappelijke beschrijving, analyse en evolutie weer van het milieu, het milieubeleid en van de verwachte ontwikkelingen. Een goed milieubeleid vereist immers betrouwbare,

geordende en toegankelijke informatie. In de loop van 1999 werd MIRA-T voorgesteld: een themarapport over de huidige toestand van het leefmilieu.

MIRA-S in opmaak

Bovendien werd ook een blauwdruk van het MIRA-S opgesteld. Dit is een scenario-rapport, dat de toestand van het leefmilieu beschrijft over een bepaalde periode, zowel bij ongewijzigd beleid als wanneer een aantal maatregelen zouden worden getroffen. De opmaak van dit rapport is geen sinecure, temeer omdat in Vlaanderen geen traditie bestaat in het uitwerken van toekomstscenario's.

MIRA-S vergt een verregaande samen-

werking tussen verschillende disciplines. Om een realistische inschatting te kunnen maken van de ontwikkeling van het milieu, moet men immers een idee hebben van toekomstige demografische en economische evoluties. Het rapport zal worden uitgebracht in het najaar van 2000.

Basis voor milieuplanning

Op basis van het MIRA maakt men een 'Milieubeleidplan' op: de planning voor de komende vijf jaar. In de loop van 1999 werd de milieubeleidsplanning en de milieurapportering nog verder op elkaar afgestemd. De milieuplanning wordt geconcretiseerd in een jaarlijks 'Milieujaarprogramma'.

Het Vlaamse milieulandschap en de plaats van de VMM in het plaatje

In Vlaanderen is het Vlaams Gewest bevoegd voor het leefmilieu. Het moet de richtlijnen van de Europese Gemeenschap uitvoeren op haar grondgebied. Beslissingen in verband met milieubeleid worden genomen door de Vlaamse regering, op initiatief van de minister van Leefmilieu.

De Vlaamse Milieumaatschappij staat – samen met de andere Vlaamse openbare instellingen OVAM, VLM, VMW en AMINAL – in voor het beleidsvoorbereidende werk. Zij baseert zich daartoe op onderzoek, metingen en planning.

Zowel op het vlak van water als van lucht verricht de VMM onderzoek naar de kwaliteit en de verspreiding van vervuilende stoffen. Doel hiervan is een beter inzicht te verkrijgen in de vervuilingsproblematiek, en waar nodig controlemaatregelen te verfijnen of bij te sturen. Elk jaar bundelt de VMM haar bevindingen en die van de andere milieuintanties, samen met de toekomstperspectieven die eruit voortvloeien, in het MIRA: het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen. De VMM rapporteert deze ook aan overkoepelende Europese en internationale milieuorganisaties.

Op basis van vooropgestelde kwaliteitsdoelinden worden vervuilingbronnen aangepakt. De VMM is bevoegd voor de sanering van het oppervlaktewater: zij plant nieuwe zuiveringswerken en stelt maatregelen voor met betrekking tot lozingen.

Om haar doelstellingen te bereiken, beschikt de VMM over een aantal instrumenten. Via milieueducatie en informatie tracht zij een mentaliteitswijziging tot stand te brengen bij het grote publiek. Ook de heffingen willen ons gedrag veranderen: hoe minder water we verbruiken, hoe minder we betalen. Ten slotte speelt de VMM een adviserende rol bij het verlenen van milieuvergunningen aan bedrijven.

Milieu in hogere regionen Frank Van Sevencoten aan het woord

Het milieuvraagstuk vergt een structurele aanpak en dus ook een integrale benadering. Wie is op dit niveau actief? En hoe worden hier beslissingen genomen?

Een gesprek met Frank Van Sevencoten, administrateur-generaal van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Hoe wordt het milieubeleid in Vlaanderen gepland?

Frank Van Sevencoten: "Het leefmilieubeleid beschikt al enkele jaren over een goed georganiseerde overlegstructuur: het GMO of het Gewestelijk Milieuoverleg. Dit is een samenwerkingsakkoord tussen topambtenaren van de VMM, AMINAL, OVAM en VLM.

Binnen het Vlaamse overheidslandschap is dit een unicum. Eigenlijk vormt het GMO een beginpunt

Frank Van Sevencoten

voor de heroriëntering van de Vlaamse administratie, een van de prioriteiten van de huidige regering. Het model kan misschien dienen als inspiratiebron voor andere domeinen buiten het leefmilieu.”

Is het GMO wettelijk onderhouden?

Het is wettelijk onderhouden door een beslissing van de Vlaamse regering, geruggesteund door het Decreet Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid. Het is trouwens een prettige vaststelling dat de decreetgever in belangrijke mate inspiratie heeft gevonden bij de commissie Bocken die op haar beurt geïnspireerd werd door professor Aviel Verbruggen, de huidige kabinetchef van minister V. Dua.

Wat zijn de bevoegdheden van het GMO?

Frank Van Sevens: “Het is verantwoordelijk voor het milieuplaningsproces: de planning, opvolging en evaluatie van het beleid. Het Gewestelijk Milieuoverleg voert de acties van het milieubeleidsplan uit die een samenwerking vereisen tussen verschillende partijen. En het formuleert een eenduidige visie over de verdere ontwikkeling van het milieubeleid.”

Hoe gaat dat concreet in zijn werk?

Frank Van Sevens: “De coördinatie van de milieubeleidsplanning krijgt gestalte via een drieluik: het MIRA of Milieu- en Natuurrapport, het milieubeleidsplan en de milieujaarprogramma's. Het huidige milieubeleidsplan, dat loopt van 1997 tot 2001, legt de nadruk op het aanvullende beleid. Via een reeks acties en initiatieven moet de achterstand op vele milieudomeinen versneld ingehaald worden. In de totstandkoming van dit plan speelde de VMM – met Philippe D'Hondt – een belangrijke rol.

Momenteel bereidt de planningsgroep, waarin van elke instelling een vertegenwoordiger zetelt, het nieuwe milieubeleidsplan 2002-2006 voor. Ook ditmaal levert de VMM een belangrijke

bijdrage door Chris Steenwegen af te vaardigen als projectleider. Alle andere medewerkers rapporteren rechtstreeks aan hem.” Voor de andere overlegstructuren geven we het woord aan Michelinne Van Den Langenbergh. Zij is verantwoordelijk voor de planningscel binnen de VMM en werkt nauw samen met Lieve De Roeck, die het algemeen waterkwaliteitsplan opvolgt, en Sammy Wuyts, verantwoordelijk voor de bijdrage van de VMM aan het gewestelijk milieubeleid.

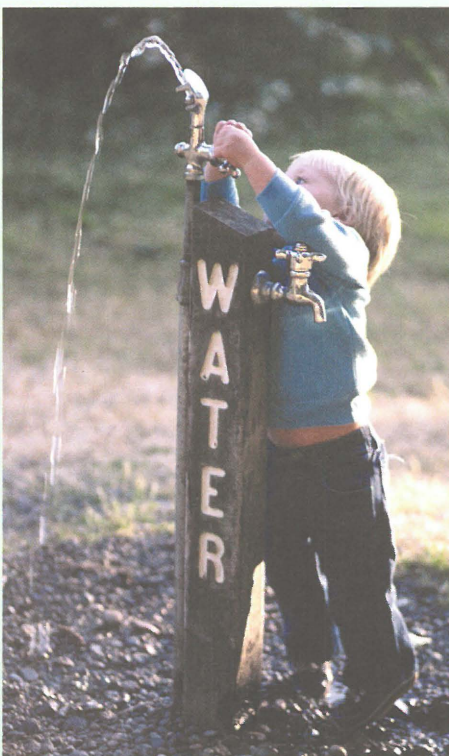
Zijn er nog andere overlegorganen, zoals het GMO?

Michelinne Van Den Langenbergh: “Een tweede overlegstructuur, die eveneens wordt opgevolgd door de Planningscel van de VMM, is het Vlaams Integraal Wateroverlegcomité. Dit legt de basis voor een integraal waterbeheer in Vlaanderen. Het voorziet in de opmaak van een integraal waterbeleidsplan en ‘bekkenbeheerplannen’: deelplannen voor de 11 rivierbekkens in Vlaanderen.

Het integraal waterbeleidsplan behandelt zowel de waterkwaliteit, de -kwantiteit, het -gebruik als het natuurlijk milieu, over een termijn van vijf jaren. De VMM coördineert hierin het deel waterkwaliteit. Onze organisatie werkt dit uit in de vorm van het ‘Algemeen Waterkwaliteitsplan.’

De Planningscel speelt dus een belangrijke rol?

Michelinne Van Den Langenbergh: “Jazeker, en niet alleen extern. Ook binnen de VMM heeft deze cel een zwaar takenpakket: zij vormt de motor van de interne, afdelingsoverschrijdende werkgroepen en zorgt bovendien voor de inhoudelijke ondersteuning van de Directieraad bij haar beleidsvoorbereidende taak. Hierdoor konden we in juli '99 het VMM-memorandum – zeg maar onze insteek voor de regeringsverklaring – aan de formateur van de Vlaamse regering overhandigen. En konden we in september onze voorstellen aan de minister van Leefmilieu voorleggen. Zo kan de VMM een belangrijke bijdrage leveren aan het beleid van de minister.”

Doelgroepenbeleid

Het Gewestelijk Milieuoverleg is een dynamische en deskundige werkgroep, die wil aanzetten tot actie op alle domeinen. Daarom liet zij in 1999 een onderzoek uitvoeren door een gereputeerd bureau, met de bedoeling een professioneel doelgroepenbeleid te voeren.

Doelgroepenbeleid is een milieubeleidmodel. Hierbij worden alle milieuproblemen gebundeld in thema's, waarrond actieprogramma's worden opgebouwd. De actieprogramma's worden samen met de nodige instrumenten voorgelegd aan de doelgroepen: de bevolking, de landbouw, de industrie. Op hun beurt kunnen zij bijdragen tot de realisatie van de milieudoelstellingen.

Met deze beleidsvorm wil het GMO zich rechtstreeks richten tot de bronnen van de milieuvuiling. Samen met hen wil zij oplossingen zoeken die aangepast zijn aan hun specifieke draagkracht, vooral waar het huidige beleid daarin faalt.

Uit het onderzoek resulteerden verschillende projecten, die op korte, middellange of lange termijn moeten worden gerealiseerd. Hiermee wil het Gewestelijk Milieuoverleg een structureel en toekomstgericht milieubeleid ontwikkelen, dat komaf maakt met het oude, vaak in vakjes opgedeelde beleid.

Gewestelijke milieubeleidplanning in 1999

Milieubeleidplanning kan maar functioneren als aan een aantal randvoorwaarden is voldaan: mensen en middelen moeten worden vrijgemaakt, structuren dienen op poten gezet. Dat alles vond plaats in 1997 en 1998. In 1999 kwam het milieubeleid pas echt op kruissnelheid. Aan het woord is Chris Steenwegen, projectleider van de milieubeleidsplanning.

“In '99 werd de uitvoering van het MINA-plan 2 (1997-2001) verder gezet. Bij de totstandkoming van dit plan heeft Philippe D'Hondt – afgevaardigd door de VMM – een belangrijke bijdrage geleverd”, vertelt Chris Steenwegen. “Vandaag zijn we inderdaad op snelheid gekomen. Van de opduikende moeilijkheden wordt niet langer alleen akte genomen, men zet ook concrete stappen om ze op te lossen. Bovendien houdt de milieubeleidplanning ook rekening met de nieuwe accenten die de minister legt. Vera Dua toont veel belangstelling voor de planning en wil dat er alles aan gedaan wordt om het huidige plan zo ver mogelijk uit te voeren.”

De nieuwe versie

Naast de verdere uitvoering van het huidige plan, werd een begin gemaakt met de voorbereidingen van het Milieubeleidsplan 2002-2006. Chris Steenwegen: “Anders dan het huidige plan, zal de nieuwkomer het volledige milieubeleid beslaan. Het wordt een sturingsinstrument bij uitstek, dat zowat ons aller doen en laten zal bepalen.”

Het team dat het plan voorbereidt, stelde zich bovendien tot doel:

- een stap vooruit te zetten in de externe integratie: de milieudoelstellingen en bekommernissen beter op te nemen in de andere beleidsdomeinen, zoals mobiliteit, energie, huisvesting, infrastructuur, landbouw en ruimtelijke ordening;
- een grondiger overleg te plegen met de doelgroepen vóór de afwerking van het ontwerpplan, zodat de realiteitswaarde verhoogt, de verantwoordelijkheden duidelijker worden afgebakend en het draagvlak voor de implementatie verbreedt;
- extra inspanningen te leveren voor een betere communicatie over het plan en een ruimere deelname aan het openbaar onderzoek over het ontwerpplan.

“Momenteel hebben we een blauwdruk samengesteld, die aangeeft wat in het milieubeleidplan moet worden opgenomen”, vervolgt Chris Steenwegen. “Bedoeling is om tegen eind 2000 een ontwerpplan klaar te hebben, dat dan in openbaar onderzoek gaat. Uiteindelijk dient het volgende milieubeleidsplan op 1 januari 2002 in voege te gaan.”

De planningsgroep: v.l.n.r. Ilse Dries (VLM), Walter Tempst (OVAM), Sammy Wuyts (VMM), Chris Steenwegen (VMM)

Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen Een voorstelling

In april 1999 werd MIRA-T 1998 voorgesteld en overhandigd aan toenmalig minister Theo Kelchtermans. Het rapport ontleedt de toestand van ons milieu in 21 thema's.

De belangrijkste bevinding uit het MIRA-T-jaarboek is dat het nog steeds niet goed gesteld is met het milieu in Vlaanderen. Hoewel op sommige gebieden geleidelijke verbeteringen merkbaar zijn, blijft voor Vlaanderen de uitdaging de enorme historische vervuiling weg te werken en de gevolgen van het aanhoudend hoog en verspillend consumptiegedrag van de meesten onder ons. De toestand verbetert, maar te traag om een duurzame toekomst voor de volgende generaties te verzekeren.

Vooruit en achteruit

Van verschillende vervuulende stoffen slaagt Vlaanderen erin de uitstoot te verminderen. Zware metalen bijvoorbeeld komen steeds minder voor in water en lucht. Ook de concentratie van zwevend stof blijft onder de Europese normen. De uitstoot van zwaveldioxide daalde met 31% sinds 1990. En ook de milieubelasting door bestrijdingsmiddelen neemt af sinds 1991.

Voor andere verontreinigende stoffen bevinden we ons nog ver van de vooropgestelde doelstellingen. De NOx-concentratie (of stikstofoxide) steeg met 10% tegenover 1990, in plaats van te dalen met 40%. De kritieke ozonoverlast voor gewassen werd in de laatste 10 jaar gemiddeld met meer dan 100% overschreden. De uitstoot van broeikasgassen zal – bij ongewijzigd beleid – tegen 2010 met meer dan 22% gestegen zijn, in tegenstelling tot de vooropgestelde, internationaal aanvaarde 7,5% reductie.

Deze en andere milieuthema's worden in MIRA-T grondig geanalyseerd en besproken. Op de VMM-website is bovendien de achtergrondinformatie omtrent elk thema te raadplegen.

Vandaag werkt de VMM volop aan het eerste MIRA-S-rapport of MIRA-scenariorapport. Hierin worden de effecten van de vervuiling beschreven, zowel bij gewijzigd als ongewijzigd beleid. Het rapport wordt verwacht in de boekhandel vanaf november 2000.

EMA: Europees Milieu Agentschap

Milieu zonder grenzen

Het Europees Milieuagentschap is opgericht om het milieubeleid van de Europese Gemeenschap en de voortgang naar duurzame ontwikkeling te ondersteunen. Dat kan het agentschap alleen door betrouwbare, relevante, tijdige en doelgerichte informatie te leveren. Precies daarom werd EIONET uit de grond gestampt: een Europees Netwerk voor milieu-informatie en observatie. Enkele honderden organisaties – waaronder de VMM – nemen hieraan deel.

Het EIONET is een voorbeeld van hoe Europese landen efficiënt en tot wederzijds voordeel kunnen samenwerken. Deze gezamenlijke inspanning leidt niet alleen tot uitwisseling, uniformering en verbetering van informatie, maar ook tot het aanpakken van globale problemen, terwijl ook oplossingen algemeen worden gedeeld.

Vruchten van de samenwerking

De inspanningen van het Agentschap nemen de vorm aan van een groot aantal producten en diensten. Zo zijn er de rapporten over de voornaamste problemen, sectoren en onderwerpen. Er zijn ook thematische rapporten, over bijvoorbeeld lucht, water en bodem. En er zijn technische analyses, handboeken en richtlijnen voor specialisten. Ten slotte zijn er ook diverse diensten en rapporten aan beleidsmakers.

Vermoedelijk het bekendste van alle publicaties van het Agentschap is het vijfjaarlijkse rapport over het 'milieu in Europa'. Vanaf 1999 wordt dit aangevuld met het jaarlijkse 'Environment Signals' rapport, dat is gebaseerd op de belangrijkste milieu-indicatoren. Deze rapporten analyseren de drijvende krachten

achter de milieuvraagstukken, de milieubelasting, de toestand van het milieu, de milieueffecten en de maatschappelijke reacties op de verschillende milieuvraagstukken.

Op deze manier geeft het EMA een breed overzicht van de huidige situatie en kan een indicatie gegeven worden van toekomstige verwachtingen voor het milieu.

Tweede programma

In 1999 stelde het EMA haar tweede meerjarenwerkprogramma voor: van 1999 tot 2003. Zeven punten worden voorop gesteld:

- het ontwikkelen en het onderhouden van het EIONET
- het opbouwen van een referentiecentrum voor milieu-informatie
- het ontwikkelen van een monitoring- en rapportagesysteem
- het vaststellen van nieuwe milieuvraagstukken
- helpen bij het ontwikkelen van het milieubeleid door het verstrekken van informatie die gebruikt kan worden door beleidsmakers
- het ondersteunen van de uitvoering en evaluatie van het milieubeleid
- het ondersteunen van het milieu-element in het uitbreidingsproces van de EU.

Wie meer wil weten over de publicaties van het EMA, kan terecht bij de VMM. De besteldienst verzorgt immers de verdeling van de EMA-producten in Vlaanderen.

Bestellen kan bij de VMM-Besteldienst: Zandvoordestraat 375, 8400 Oostende, tel. 059/56.26.11, fax 059/56.26.00, e-mail info@vmm.be.

En de EIONET Award gaat naar...

Jaarlijks kent het Europees EIONET netwerk een Award toe aan personen of groepen die een bijzondere bijdrage hebben

geleverd om de communicatie binnen het netwerk te bevorderen en zo de rol van het Europees Milieuagentschap te versterken.

In 1999 ging deze award naar Jan Voet. Hij vertegenwoordigt Vlaanderen in het Belgisch Knooppunt van het EMA in Brussel. Zo blijkt dat ook een relatief kleine Vlaamse gemeenschap een bijdrage kan leveren aan het grote Europese geheel.

Het eerste Europese scenariorapport

Weersverwachting voor het milieu in Europa

Op 24 juni '99 bracht het in Kopenhagen gevestigde Europees Milieuagentschap (EMA) zijn eerste Europese scenariorapport uit, onder de titel "Het milieu in de Europese Unie op de drempel van een nieuwe eeuw". Eind juni werd het rapport aan de pers voorgesteld, op initiatief van de VMM en het Belgisch knooppunt.

Het rapport geeft een evaluatie van de manier waarop de kwaliteit van het milieu in de EU zich in de nabije toekomst zal ontwikkelen. De verkenning is gebaseerd op de sociaal-economische basisscenario's van de OESO en de Europese Commissie, die uitgaan van een toename van het BNP met 45% tussen 1990 en 2010 en van een toename van de consumptie met 50% tussen 1995 en 2010.

Weersverwachting voor het milieu in Europa

BELASTINGEN		MILIEUTHEMA'S	TOESTAND EN EFFECT	
Heden	Toekomst		Heden	Toekomst
		Broeikasgassen en klimaatverandering		
		Afbraak van de ozonlaag		
		Gevaarlijke stoffen		?
		Grensoverschrijdende luchtvervuiling		
		Water		
		Degradatie van de bodem		?
		Afval		
		Biodiversiteit		?
		Menselijke gezondheid		?
		Stedelijke gebieden		
		Kust- en zeegebieden		?

positieve ontwikkeling

enige positieve ontwikkeling, maar niet voldoende

ongunstige ontwikkeling

onzeker (beschikbare kwantitatieve/deskundigen-analyse onvolledig)

VMM trekt u aan de oren

De afdeling Informatie

Milieu problemen zijn ingewikkeld en zeer verscheiden van aard. Ze hangen samen met onze manier van wonen, leven, werken, produceren en consumeren. Ze zijn niet op te lossen door de overheid alleen. Ook niet door andere mensen of door toekomstige generaties. Ook u moet er iets aan doen, en dat zal u geweten hebben. Een gesprek met Johan Janda, afdelingshoofd Informatie.

Communicatie als sleutelwoord?

Johan Janda: "Inderdaad. Het volledige milieubeleid is gesteund op beginselen van voorkomen en voorzorg, van maatregelen aan de bron, van het stand-still principe, en van 'de vervuiler betaalt'. Door het voorkomen van problemen en door ze aan te pakken waar ze ontstaan, kunnen we later grote kosten vermijden.

Milieu problemen hebben in essentie te maken met gedragingen. De sleutel ligt dan ook bij de veroorzakers zelf. Wie zich bewust is van zijn verantwoordelijkheden, zal zelf maatregelen nemen om de verontreiniging die hij creëert, te verminderen. Het is dan ook een van de strategische doelstellingen van het milieubeleid

mensen meer milieubewust te maken. Daartoe zijn informatie, voorlichting, bewustmaking en communicatie sleutelinstrumenten."

Hoe realiseert u dat concreet?

Johan Janda: "Bijvoorbeeld met natuur- en milieueducatie. Om het milieubewustzijn te vergroten, is informatie over de evolutie van het leefmilieu en over de complexe processen en relaties van essentieel belang. We hebben met het milieueducatief pakket Floepje voor het basis- en secundair onderwijs een belangrijke bijdrage geleverd. En Floepje kent succes. Reeds 7.000 pakketten werden door het onderwijs extra besteld. Ook hebben we in '99 het VMM-infoloket uitgebouwd, een aanspreekpunt, ondersteund door een goed uitgebouwd en

Johan Janda

DE VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Missie en visie

De VMM is het 'argus oog van Vlaanderen'. Zij bevordert een milieubewuster gedrag bij beleidsmakers, gezinnen, industrie en landbouwers. Hiervoor verstrekt zij informatie over de kwaliteit van het leefmilieu, meer in het bijzonder van oppervlaktewater, afvalwater, omgevingslucht en luchtmissies.

Deze informatie steunt op objectieve metingen en is wetenschappelijk onderbouwd. De gegevens zijn duidelijk en begrijpelijk, stellen het aandeel van de vervuilergroepen scherp en geven aan hoe milieubewust gedrag tot stand komt.

Uit deze visie vloeien volgende concrete opdrachten voort:

- De VMM onderzoekt de kwaliteit van het oppervlaktewater en inventariseert wie wat loost. Hiervoor beheert zij verschillende meetnetten, verspreid over Vlaanderen. Zij rapporteert jaarlijks over de oppervlaktewaterkwaliteit. Zij controleert ook de biologische kwaliteit van het zwembad aan de kust en in vijvers.
- De VMM stelt de Algemene Waterkwaliteitsplannen op. Zij baseert zich hierop om advies te verlenen over milieuvergunningen inzake water. Deze plannen dienen ook als basis voor de investeringsprogramma's voor de waterzuiveringsinfrastructuur die de VMM opmaakt.

- De VMM bepaalt en int de heffing op watervervuiling en grondwaterwinning, en zij sensibiliseert de bevolking over haar aandeel in de vervuiling.
- De VMM controleert de kwaliteit van de omgevingslucht en het ozongehalte. Zij inventariseert wie wat loost en rapporteert hierover. Op basis daarvan verleent zij advies over milieuvergunningen inzake lucht en doet zij beleidsvoorstellen.
- Alle onderzoeksgegevens in verband met water, lucht en investeringsprogramma's worden opgeslagen in de centrale meetdatabank. Die vormt het hart van alle verdere onderzoeken, voor de opmaak van plannen en rapporten en voor het formuleren van beleidsvoorstellen.
- De VMM is verantwoordelijk voor de samenstelling en publicatie van de jaarlijkse Milieu- en Natuurrapporten Vlaanderen. Op basis hiervan wordt het milieubeleid bepaald op zowel lange als korte termijn.
- De VMM zet de bevolking, bedrijven en landbouwers aan tot milieusparend gedrag via informatie en milieueducatieve projecten. De VMM beheert een uitgebreid documentatiecentrum over de verschillende aspecten van de milieuproblematiek.

Met dit takenpakket levert de VMM een bijdrage tot een klaardere kijk op de complexe milieumaterie.

actueel documentatiecentrum.

Daarnaast is er onze informatie, die betrouwbaar is en vlot toegankelijk. Iedereen kan onze gegevens inkijken via onze website. En met onze publicaties bereiken we een nog breder publiek. Zo zijn we in 2000 gestart met een nieuw tijdschrift: "de verrekijker". Sinds februari 2000 hebben een tweeduizendtal mensen zich geabonneerd."

Naar wie precies richt u zich met al uw informatie?

Johan Janda: "Sinds enkele jaren hanteert de VMM een gericht doelgroepenbeleid. Vier doelgroepen spreken wij aan: de gemeente- en provinciebesturen en andere overheden, de bedrijven, de landbouwers en de gezinnen. Deze groepen zijn niet alleen veroorzakers, zij vormen ook potentiële oplosers van milieuproblemen.

Om hen te bereiken, richten wij ons tot intermediaire organisaties – scholen, middenveldorganisaties, werkgeversverenigingen – naar ingangsgroepen, zoals architecten of vrouwenbonden, of naar de doelgroep rechtstreeks.

Met de doelgroepen zoeken wij naar oplossingen die win-win situaties creëren, zodat zij zich zelf verantwoordelijk voelen voor de veroorzaakte vervuiling. Hierdoor ontstaat een veel breder draagvlak dan wanneer de overheid het beleid eenzijdig zou dicteren."

Een moeilijke opdracht?

Johan Janda: "Ja, hoewel het communicatiebeleid steeds professioneler wordt aangepakt. De fragmentaire aanpak uit het verleden maakt ook hier plaats voor gecoördineerde initiatieven, die deel uitmaken van een overkoepelend communicatieplan. Binnen de budgettaire mogelijkheden, uiteraard.

Nog te vaak treedt communicatie op de voorgrond na genomen beslissingen. We streven ernaar al bij de voorbereiding te beginnen. En we zetten steeds meer initiatieven op om de doelgroepen te laten participeren in het besluitvormingsproces."

Dan verandert ook uw rol?

Johan Janda: "Dat kunnen we bijvoorbeeld duidelijk zien in Nederland. De overheid krijgt er stilaan een andere rol dan in het klassieke, sectorale of thematische milieubeleid. Zij is niet langer diegene die de maatregelen bedenkt, vaststelt en controleert. Zij treedt veeleer op als procesbegeleider: samen met alle betrokkenen werkt zij aan een oplossing voor het gezamenlijk milieuprobleem. Communicatie heeft dan als doel afspraken te maken en een consensus te bereiken.

Pas nadien moeten de vertegenwoordigers van de verschillende doelgroepen de gemaakte afspraken communiceren naar hun achterban. Dan is de communicatie terug gericht op gedragsverandering."

Vlaanderendag VMM opent ramen en deuren

In 1999 organiseerde de Vlaamse overheid voor het eerst de 'Vlaanderendag'. Naar analogie met de succesvolle Openbedrijvendagen, besliste ook de overheid regelmatig de deuren wijd open te zetten. Op die manier kan elke burger kennismaken met het takenpakket van de overheid en de manier waarop het wordt gerealiseerd. Ook de Vlaamse Milieumaatschappij was van de partij.

De eerste editie vond plaats op 21 maart. De VMM mocht in haar hoofdzetel in Erembodegem ruim 500 geïnteresseerden verwelkomen. Een goede score: de Vlaamse instellingen kregen gemiddeld 300 bezoekers over de vloer...

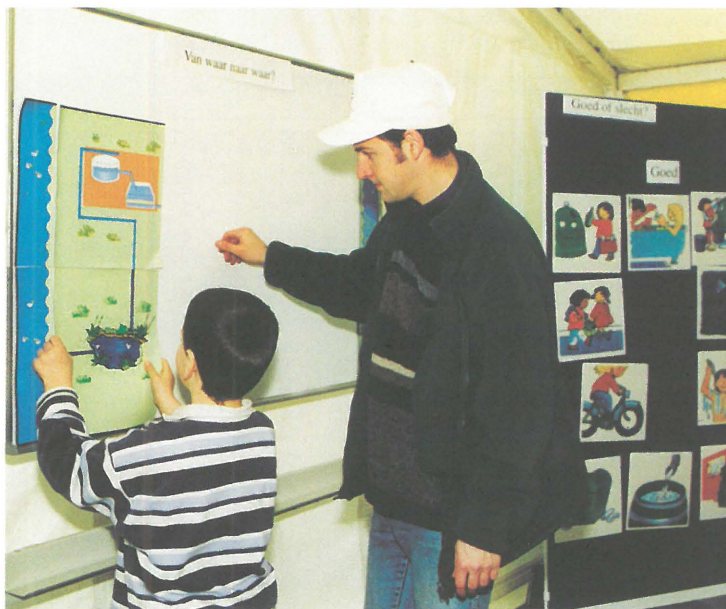
Klare kijk

In de tentoonstelling 'Uw klare kijk op water en lucht' konden de VMM-bezoekers kennismaken met de verschillende activiteiten van de VMM. Of zij konden terecht in het documentatiecentrum, waar zich een massa informatie over milieu, water en lucht bevindt.

Maar er was ook gedacht aan de eerder praktische geesten. In de tuin was de apparatuur opgesteld voor het meten van oppervlakte- en afvalwater. De VMM-werkwijze werd in detail toegelicht. Diegenen die zich geroepen voelden om zelf de kwaliteit van water na te gaan, konden een aantal proeven verrichten in een klein labo.

Ook de mobiele meetwagens, die wordt gebruikt voor het meten van de luchtkwaliteit, was aanwezig. Deze werd aangevuld met onder meer een neerslagkruik, een meetstation voor zware metalen en voor zwavel-rook.

En ten slotte konden ook de kinderen hun hart ophalen. Voor hen was voortdurend kinderaanimitatie georganiseerd. En spelenderwijs leerden ze Floepje kennen, het vliegende visje van de VMM.

Vlaanderendag 1999 - milieuanimatie

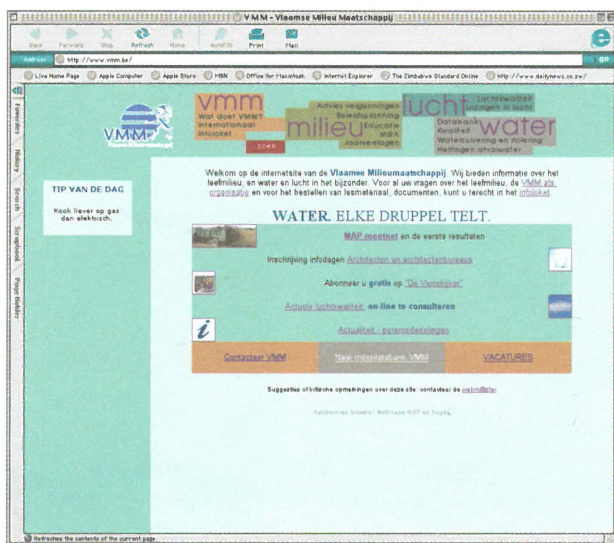
Vlaanderendag 1999 - waterkwaliteitsmeting

Vlaanderendag 1999 - informatiecentrum

De VMM-communicatie Vernieuwde formule!

Op 19 maart stelde de VMM haar vernieuwde website voor. Op <http://www.vmm.be> worden de belangrijkste werkdomeinen van de VMM uit de doeken gedaan: water, lucht en milieu. En ook de werking van de VMM zelf wordt toegelicht.

www.vmm.be

Het resultaat wordt algemeen gemaakt. Gemiddeld 3.000 surfers per maand zijn op zoek naar zuiver water en schone lucht op de VMM-website. Dagelijks worden VMM-rapporten besteld, wordt informatie of documentatie aangevraagd en wordt de meetdatabank on-line geraadpleegd.

Intern en extern

Ook de Nieuwslijn, het personeelsblad van de VMM, werd in een nieuw kleedje gestoken. De eigen medewerkers zijn immers succesfactor nummer één in het uitdragen van de milieuboodschap en in een klantvriendelijke dienstverlening. En dan is er ook nog de vernieuwde huisstijl van de Vlaamse Milieumaatschappij, die ook u hoogstwaarschijnlijk wel is opgevallen.

Het VMM-infoloket ziet het licht

Ook bij de VMM is de klant koning. En de VMM-klant is in eerste instantie u en ik, de gewone vrouw of man. Om ons beter van antwoord te kunnen dienen, werd in het voorbije jaar het documentatiecentrum gesplitst. Het centrum zelf kreeg de functie van een echte milieubibliotheek. Voor informatie-op-maat kan u terecht bij het VMM-infoloket.

Met al uw vragen over water, milieu en lucht, kan u zich dus wenden tot het VMM-infoloket. Een gespecialiseerd team vangt u op. Dit team is er trouwens niet alleen om u te helpen. Binnen de VMM signaleren de medewerkers ook wat leeft in Vlaanderen.

GIS bij VMM

Massa's gegevens verzamelt de Vlaamse Milieumaatschappij. Over de kwaliteit van rivieren, zwemwaters, bedrijfsafvalwater, waterzuiveringsinfrastructuur en de omgevingslucht. Al die gegevens moeten behoorlijk gestructureerd worden, wil men er iets zinnigs mee doen.

Sinds enkele jaren baat de VMM daarom een centrale, alfanumerische databank uit. Deze bevat miljoenen meet- en inventariswaarden. De databank is de basis van alle VMM-rapporten. De gegevens zijn ook toegankelijk voor het brede publiek.

Steeds meer data echter zijn geografische gegevens. De VMM had dan ook nood aan een hoogkwalitatief Geografisch Informatiesysteem. In 1999 schakelde zij over op een moderne GIS-infrastructuur. Hiermee kan zij gegevens koppelen aan kaarten en ze ruimtelijk voorstellen. De resultaten hiervan kunnen binnenkort worden bevraagd via intra- en internet.

Eerste- en tweedelijnsinfo

Het VMM-infoloket staat in voor zowel eerstelijnsinformatie – vragen die onmiddellijk beantwoord kunnen worden – als tweedelijnsinfo: vragen die bijkomende opzoekwerk vergen of die een bijkomende dienst vragen.

In 1999 werden talloze eerstelijnsvragen beantwoord. De drie grootste groepen van vragenstellers zijn ongetwijfeld de studenten, gezinnen en bedrijven, in die volgorde. Daarna volgen de leerkrachten.

Daarnaast beantwoordde de VMM bijna 1000 tweedelijnsvragen, aan precies dezelfde doelgroepen. De onderwerpen waren vrij divers, maar waterzuiveringsinfrastructuur, waterkwaliteit en heffingen waren samen goed voor zowat de helft van de vragen. 39% van de vragen bereiken de VMM via de website of via e-mail.

Zit ook u met een vraag in de maag gesplitst?

Aarzel niet, bel het VMM-infoloket en vraag erop los. De VMM-ploeg ter plaatse kan u vast van uw nieuwsgierigheid, woede of ergernis bevrijden.

Bel dan 053/72 64 45

Bondgenoten in milieu VMM en de gemeenten

De gemeenten zijn voor de Vlaamse Milieumaatschappij een belangrijke bondgenoot in de uitvoering van het milieubeleid. Een overzicht van de raakpunten tussen beiden:

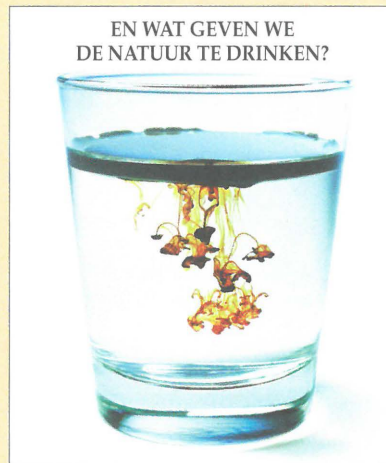
- waar de VMM de plannen opmaakt voor de aanleg van de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur, zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de aanleg van rioleringen en de aansluiting van huizen op riolen;
- de VMM stelt de subsidiëringsprogramma's op voor gemeentelijke rioleringen en kleinschalige waterzuivering;
- gemeenten reiken milieuvergunningen uit voor bedrijven. Over de aspecten water en lucht vragen zij het advies van de VMM;
- de VMM int heffingen op grondwaterwinning en vraagt daartoe aan de gemeenten wie op het grondgebied grondwater oppompt, of de gemeenten vragen het aan de VMM;
- de gemeenten gebruiken de meetresultaten van de water- en luchtonderzoeken van de VMM voor het opstellen van gemeentelijke milieubeleidsplannen.

En uiteraard kunnen ook de medewerkers van steden en gemeenten steeds terecht op het VMM-infoloket, op 053/72 64 45.

Water. Elke druppel telt.

Op 22 maart 2000, de wereldwaterdag, startte de VMM samen met de Afdeling Water van Aminal een mediacampagne over duurzaam watergebruik. De campagne loopt achttien maanden via tv-spots en advertenties. In een eerste fase richt de campagne zich tot alle huishoudens.

In de loop van de maanden mei en juni 2000 organiseerde de VMM een tweede golf van acties naar architecten. Zij vormen een ideale brug tussen bouw-dromen en concrete bouwplannen. In elke provincie wordt een studiedag georganiseerd over een handleiding voor duurzaam watergebruik in en om de woning.

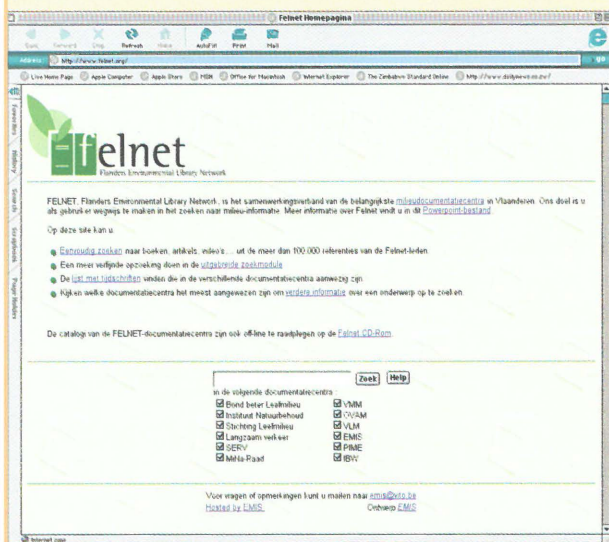
Eerste virtuele milieu-bibliotheek online www.Felnet.org

Vlaanderen telt een veelheid aan milieu-instellingen. Elk van hen beschikt over een massa informatie. Om deze enigszins te stroomlijnen, richtte de VMM 'Felnet' op: Flanders Environmental Library Network' of de eerste virtuele milieubibliotheek.

Sinds september 1999 is Felnet online te bezoeken. Het samenwerkingsverband telt momenteel 11 leden: VLM, OVAM, SERV, Instituut voor Natuurbehoud, Bond Beter Leefmilieu, Stichting Leefmilieu, Langzaam Verkeer, VITO/EMIS, PIME en de VMM, die ook de rol van voorzitter op zich neemt.

Het doel van Felnet is de gebruiker een middel aan te reiken om gemakkelijk de weg te vinden in het ruime aanbod van milieudocumentatie en -informatie. Het samenwerkingsverband bepaalt welke organisatie welke literatuur behandelt. Snelle communicatielijnen verbinden de deelnemende partijen.

Felnet is nu alvast een bezoekje waard, en zal in 2000 nog verder worden uitgebreid. Met één bevraging kan u er alle milieudocumentatiecentra van Vlaanderen raadplegen, komt u te weten waar u een bepaald boek, artikel of video kan vinden en kan u deze bovendien ook onmiddellijk ontlenen.

www.felnet.org

TIP! Warmwaterboiler afstellen op 65°C

Zet uw warmwaterboiler op 65°C. Heel wat warmwater-toestellen staan te hoog afgesteld, zodat ze meer energie verbruiken dan nodig en bovendien lijden onder kalkafzetting. Wanneer de temperatuur lager dan 65°C wordt ingesteld, kunnen zich bacteriën vormen. En... vergeet de boiler niet uit te schakelen wanneer u op vakantie vertrekt.

Saneren aan de bron Vergunningen

Met de milieuvergunningen geeft de overheid aan welke maatregelen een bedrijfsleider moet treffen om milieuvervuiling te voorkomen en maximaal te saneren aan de bron. De vergunning bepaalt de ecologisch onderbouwde voorwaarden waarop onder meer lozingen in water en lucht kunnen worden toegelaten.

Bij het verstrekken van milieuvergunningen gaat men uit van een geïntegreerde aanpak. Voor alle bronnen van mogelijke vervuiling wordt advies gegeven. Daarom werd, zowel per gewest als per provincie, een milieuvergunningcommissie opgericht.

VMM voor water en lucht

Hierin zetelen afgevaardigden van verschillende administraties en organisaties: AMINAL, OVAM, VMM, Afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen, Afdeling Gezondheidszorg, Afdeling Natuurlijk Rijkdommen en Energie, en twee deskundigen. De Vlaamse Milieumaatschappij is bevoegd voor de domeinen oppervlaktewater en lucht.

De VMM wil haar adviesopdracht op een kwalitatieve manier invullen en baseert zich dan ook op alle beschikbare kennis en informatie die ze in huis heeft. Daarbij houdt zij ook rekening met de ecologische en socio-economische omgeving.

P & A in '99

Intern bij de VMM worden de bedrijven die een vergunning aanvragen opgedeeld in P- en A-bedrijven: Prioritaire en Andere. P-bedrijven zijn, volgens de resultaten van de VMM-onderzoeken naar water en lucht – samen verantwoordelijk voor meer dan 90% van de geloosde vuilvracht. Bij de Andere bedrijven wordt een verder onderscheid gemaakt naargelang zij industrieel afvalwater lozen: dan is bijkomend onderzoek vereist.

In 1999 werden in totaal 2.315 adviesaanvragen gericht aan de VMM. De adviezen worden door de buitendienst geformuleerd en gecoördineerd door het hoofdbestuur.

Mensen en middelen

Structuur financiën en personeelsbeleid

645 mensen werken aan de VMM opdrachten (situatie december 1999). Naast de drie vestigingen van het hoofdbestuur in Aalst, telt de VMM zes buitendiensten (Oostende, Gent, Leuven, Herentals, Mechelen en Hasselt), 3 labo's (Oostende, Gent en Antwerpen) en de Interge-westelijke Cel voor Leefmilieu (IRCEL) in Brussel.

De afdeling Algemene Zaken, Personeel en Financiën zorgt in de eerste plaats voor de omkadering van alle andere afdelingen. Er wordt voor gezorgd dat personeel aangeworven wordt, dat dit personeel de nodige infrastructuur heeft, dat het begeleid wordt en vormingskansen krijgt en dat er de nodige budgetten zijn om dit te realiseren.

John Huylebroeck, afdelingshoofd Algemene Zaken, Personeel en Financiën, vertelt: "Dit zijn uiteraard constanten. Toch merken we op deze domeinen enkele verschuivingen op.

Zo zien we dat we voor het financiële aspect een ingrijpende verandering op het vlak van de begroting en de boekhouding zullen doorvoeren. De Vlaamse regering wil komen tot een boekhouding die uitgaat van de activiteiten van de instelling. Dit betekent dat alle middelen en personeel moeten verbonden worden met een opdracht of een activiteit van de VMM. Wat kost het om een bepaalde opdracht uit te voeren? Hoeveel mensen hebben we daarvoor nodig?

Een eerste aanzet hiertoe werd in juni vorig jaar gegeven met het formuleren van voorstellen van nieuwe initiatieven voor de pas aangetreden Vlaamse regering. Er werd telkens aangegeven hoeveel personeel en middelen voor elk project nodig waren. Voor de VMM werden voornamelijk de voorstellen behouden die te maken hebben met de argusogfunctie van de VMM, de meetnetten en het onderzoek, en de heffingsbevoegdheid."

Horizontaal, met steuntjes

"In 1999 werd een nieuwe personeelsstructuur goedgekeurd. De VMM houdt zich strikt aan een horizontale organisatiestructuur. Dit betekent dat de afstand tussen top en basis zo klein mogelijk wordt gehouden. De zes afdelingen – Meetnetten en Onderzoek, Kwaliteitsbeheer, Planning, Heffingen, Informatie en Algemene Zaken – hebben telkens één afdelingshoofd. Tot 1999 stond hij of zij alleen in voor de coördinatie van alle dienstverleningspakketten van zijn of haar afdeling."

"Concreet betekende dat dat hij of zij alle verantwoordelijken voor een dienstverleningspakket (DVPV'ers) van de afdeling moest evalueren en bijsturen", gaat hij verder. "Bovendien moest

die persoon er ook over waken dat de langetermijndoelstellingen, die vastleggen wat de afdeling wil bereiken tegen 2002, voor elk pakket in jaarlijkse en concrete doelstellingen werden vertaald.

Om hieraan te verhelpen werd in 1999 een tussenliggend niveau gecreëerd: dat van de coördinerende dienstverleningspakketten. De medewerkers op dit niveau nemen nu een deel van de verantwoordelijkheden van de afdelingshoofden over."

Vele eisen voor M/V

"Personeelszaken is een ander domein waarop onze afdeling actief is", vervolgt John Huylebroeck. "Voor de aanwerving van statutair personeel stellen we vast dat er een lange tijdspanne is tussen het uitstippelen van het beleid via wervingsplannen en de uiteindelijke indienstneming. Het plan van '98 bijvoorbeeld – gebaseerd op een behoefteanalyse van '97 – werd goedgekeurd in mei '98. Dan werd het ter controle doorgestuurd naar de Inspectie van Financiën en de minister van Begroting, zodat er uiteindelijk pas in '99 kon worden gestart.

Bovendien legt de VMM de lat hoog bij de aanwervingsexamens. We zoeken mensen die niet alleen gemotiveerd en verstandig zijn, maar ook werklustig en bereid zich in te werken in een bepaalde materie. Dit betekent dat functioneringscriteria overwegen tegenover technische deskundigheid.

Op dit moment is het niet zo eenvoudig nieuwe krachten te vinden. We proberen de schaarste op de arbeidsmarkt op te vangen door een beroep te doen op de nieuwe technologieën. Sinds kort kondigen we alle vacatures aan via onze Intranet en Internet website.

In 1999 ging ten slotte heel wat aandacht naar de vorming van ons personeel. De vormingsbehoeften van elk personeelslid worden in kaart gebracht op basis van de evaluatiegesprekken met alle medewerkers. Zo proberen we een opleidingspakket op maat voor iedereen samen te stellen.

John Huylebroeck

*M/V met talent voor VMM:
surf naar <http://www.vmm.be>*

Aantal personeelsleden VMM per niveau (toestand op 31.12.1999)

	Niv. A	Niv. B	Niv. C	Niv. D	Niv. E	Totaal
VAST	142	44	136	136	51	509
TIJDELIJK	21	22	35	24	36	138
TOTAAL	163	66	171	160	87	647

Aantal personeelsleden per niveau per afdeling (toestand op 31.12.1999)

	Niv. A	Niv. B	Niv. C	Niv. D	Niv. E	Totaal
DIRECTIE	7	0	2	0	0	9
AAZPF	12	3	27	27	42	111
AK	19	1	11	7	0	38
AH	19	6	33	27	0	85
AMO	56	42	26	32	17	173
AP	18	3	23	1	0	45
AI	16	8	6	4	0	34
EXPLOIT.	16	2	42	62	28	150
ICBS	0	1	1	0	0	2
TOTAAL	163	66	171	160	87	647

Vegen voor eigen deur Interne milieuzorg bij VMM

Wil de Vlaamse Milieumaatschappij pleiten voor milieusparend gedrag, dan moet ze natuurlijk zelf het goede voorbeeld geven. Speciaal daarvoor werd een werkgroep opgericht: de PWIM of Permanente Werkgroep Interne Milieuzorg.

Een greep uit de resultaten van de PWIM: het gebruik van gerecycleerd papier, standaard recto-verso kopiëren, vervanging van de plastic melkkuipjes door glazen flessen, het gebruik van milieuvriendelijke schoonmaakproducten en selectieve afvalinzameling in de kantoren. In 1999 werd ook gestart met de installatie van waterbesparende toiletten en kranen.

Meer van dat

De personeelsleden van de VMM reizen gratis met de trein naar het werk en krijgen een fietsvergoeding. Medio 2000 toeren de eerste elektrische autootjes rond in Aalst. De VMM heeft er immers drie verschillende vestigingen die op vrij korte afstand van elkaar liggen. Voor de sportievelingen zijn er ook dienstfietsen ter beschikking.

In 2001 bouwt de VMM een nieuw kantoorgebouw in Aalst. Een unieke gelegenheid dus om op te treden als schoolvoorbeeld van 'duurzaam bouwen'. Reeds van bij de ontwerpfase werd de PWIM nauw betrokken bij de bouwplannen. Daarbij denkt zij ook aan het mobiliteitsplan dat in 2000 wordt uitgewerkt voor de Gasthuisstraat. De VMM wil immers de hinder voor de buurtbewoners tijdens de bouwwerken tot een minimum beperken.

Vreemde vogels VMM-personeel ter beschikking van Aquafin NV

Een 150-tal VMM-medewerkers staan ter beschikking van Aquafin NV, die in opdracht van de VMM de Vlaamse waterzuiveringinfrastructuur bouwt en beheert.

Frank Delaere

"Tot vorig jaar durfden daar al eens spanningen uit voortvloeien," vertelt Frank Delaere. Hij vertegenwoordigt in de directieraad van de VMM het VMM-personeel dat ter beschikking werd gesteld aan de NV Aquafin. Hij is bovendien 1 van de 6 'afdelingshoofden Exploitatie' binnen de NV Aquafin. "De loopbaanperspectieven van werknemers in dienst van de overheid en van een privé-bedrijf lopen immers niet altijd gelijk."

"In 1999 werd dit euvel verholpen door een aanpassing van de statuten van de VMM-medewerkers," gaat hij verder. "Via een evaluatiesysteem kunnen ook zij in aanmerking komen voor een functioneringstoelage en een overgang naar een volgende loonschaal. Momenteel hebben we binnen Aquafin een unieke situatie voor Vlaanderen: medewerkers met een privaat contract en medewerkers met een ambtenarenstatuut werken binnen de NV op een volledig geïntegreerde manier samen. Hoewel de statuten fundamenteel verschillen, is er een verstandhouding gegroeid om optimaal naar een gezamenlijk doel te werken: maximaal gezuiverde effluënten, met optimale inzet van mensen en middelen."

Frank Delaere: "Noch in de taakverdeling, noch in de toewijzing van verantwoordelijkheden wordt enig onderscheid gemaakt tussen de medewerkers. Trouwens, momenteel behoren drie van de zes afdelingshoofden van de Exploitatie tot het VMM-personeel."

	RANG	AANTAL	TOTAAL
directeur of directeur-ingenieur	A2	5	
adj.-directeur of ingenieur of informaticus	A1	11	
Subtotaal rang A			16
hoofddeskundige	B2	0	
deskundige	B1	2	
Subtotaal rang B			2
hoofdtechnicus	C2	11	
technicus	C1	31	
Subtotaal rang C			42
hoofclass. of spec. hoofclass. of techn. hoofclass.	D2	13	
assistent of spec. ass. of techn. ass.	D1	49	
Subtotaal rang D			62
beambte of technisch beambte	E	28	
Subtotaal rang E			28
TOTAAL			150

ADJUNCT-ADMINISTRATEUR-GENERAAL
J. Huylebroeck

ADMINISTRATEUR-GENERAAL
F. Van Sevensen

OPDRACHTHOUDER ORGANISATIE-ONTWIKKELING
L. Fleurinck

OPDRACHTHOUDER INTERNE AUDIT : *R. Cautaerts*

PLANNINGSCHEL
AWP1 : *L. De Roeck*
GMB : *S. Wuyts*
Planningscel : *M. Van Den Langenbergh*

PREVENTIEADVISEUR : *F. Feryn*

AFD. MEETNETTEN EN ONDERZOEK
P. D'Hondt

CDVP
Oppervlaktewatermeetnet
M. Verdriev

Immissie IJzer, Leie en Brugse Polders
V. Denys

Immissie Dender en Boven-Schelde en Gentse Kanalen
A. De Winter

Immissie Nete en Beneden-Schelde
S. De Smedt

Immissie Demer, Dijle en Maas
T. Warmoes

CDVP
Afvalwatermeetnet
W. Debbaut

Emissie IJzer, Leie en Brugse Polders
H. Dumont

Emissie Dender en Boven-Schelde en Gentse Kanalen
M. Van Oost

Emissie Nete en Beneden-Schelde
G. Vos

Emissie Demer, Dijle en Maas
F. Weerts

IRCEL
G. Dumont

Kwaliteitszorg
R. Cautaerts

Emissie-inventaris (lucht)
M.-R. Van Den Hende

MIRA
E. Muyllé

Projectleider MIRA
M. Van Steerteghem

CDVP Sturing en rapportering water
H. Maeckelbergh

Rapportering en coördinatie emissiemeetnet water
S. De Corte

Emissie inventaris water
D. Vlasselaer

CDVP Sturing en rapportering afvalwater
H. Dumont

CDVP Laboratorium
D. Quaeghebeur

Organische analyses water
E. De Wolf

Anorganische analyses water
M. Vanhee

Kwaliteitsverantwoordelijke labo en organische analyses water
I. Temmerman

Organische analyses lucht
E. Wauters

Metaalanalyses water en LIMS
P. Bauwens

CDVP
Immissie lucht
E. Roekens

Kwaliteitszorg meetnetten lucht
C. Mattheussen

Uitbating telemetrische meetnetten lucht
R. Bogaert

Specifieke studies lucht
W. Trach

Uitbating semi-automatische meetnetten lucht
R. De Lathouwer

Meetnetten zware metalen
N. Claeys

Datatransmissie lucht
V. De Saedeleer

AFD. KWALITEITSBEHEER
D. Waegeman

CDVP
Milieureglementering
F. Van Den Bossche

Milieuvergunningen (bedrijfsafvalwater)
A. Van Geyt

Milieuvergunningen (RWZI's)
S. Kestens

Gevaarlijke stoffen
M. Boucneau

Milieuvergunningen (Lucht)
M. Rosier

Milieuvergunningen IJzer, Leie en Brugse Polders
K. Vanmaele

Milieuvergunningen Dender en Boven-Schelde en Gentse Kanalen
A. Cools

Milieuvergunningen Nete en Beneden-Schelde
Y. Porters

Milieuvergunningen Demer, Dijle en Maas
A. Godts

Juridische ondersteuning vergunningenbeleid
J. Heyman

CDVP
Bekkenbeleid
V. Van Den Langenbergh

AWP II
R. Vannevel

AWP II IJzer, Leie, Polders en Brugse Polders
K. Muyllé

AWP II Dender en Boven-Schelde en Gentse Kanalen
K. Thomas

AWP II Nete en Beneden-Schelde
N.N.

AWP II Demer, Dijle en Maas
L. Bourgoing

Sanering buitengebieden
M. Verhassel

AFD. PLANNING
D. Waegeman

CDVP
Zuiveringsinfrastructuur
B. Meers

Bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur
M. Van Erdeghe

Niet-prioritaire of gemeentelijke rioleringen
R. Callebaut

Kleinschalige waterzuivering
L. De Backer

Evaluatie bestaande zuiveringsinfrastructuur
S. Van den Broeck

Investeringsprogramma's IJzer, Leie, Brugse Polders
E. Willaert

Investeringsprogramma's Dender en Boven-Schelde en Gentse Kanalen
P. Gosseye

Investeringsprogramma's Nete en Beneden-Schelde
B. De Cock

Investeringsprogramma's Demer, Dijle en Maas
E. Delfem

CDVP
Uitbouw databestanden zuiveringsinfrastructuur en GIS-toepassingen
P. Reyntjens

Uitbouw gemeentelijke rioleringsdatabank
F. Monsieur

Data- en geografische bestanden IJzer, Leie en Brugse Polders
F. Claeys

Data- en geografische bestanden Dender en Boven-Schelde en Gentse Kanalen
K. De Witte

Data- en geografische bestanden Nete en Beneden-Schelde
N.N.

Data- en geografische bestanden Demer, Dijle en Maas
H. Schotsmans

Coördinatie dataverwerking
M. Boucneau

Waterkwaliteitsmodellering
Y. Ronse

AFD. HEFFINGEN
L. Fleurinck

CDVP
Heffingen grootverbruikers
H. Soetaert

Behandelen reacties grootverbruikers
W. Schockaert

Grootverbruikers met meetresultaten Gent
M. De Wit

Grootverbruikers met meetresultaten Oostende
R. Dehaemers

Grootverbruikers met meetresultaten Herentals
P. Quintens

Grootverbruikers met meetresultaten Mechelen
F. Poeters

Grootverbruikers met meetresultaten Leuven
L. Van Eycken

CDVP
Heffingen kleinverbruikers
P. Vande Wiele

Inkohieren Kleinverbruikers
P. Vande Wiele

Gerechtelijk invorderen kleinverbruikers
P. Vande Wiele

Behandelen reacties kleinverbruikers
E. Wailly

Grootverbruikers met OC's en kleinverbruikers Gent
R. Baeyens

Grootverbruikers met OC's en kleinverbruikers Oostende
A. Dingemans

Grootverbruikers met OC's en kleinverbruikers Herentals
H. Danckers

Grootverbruikers met OC's en kleinverbruikers Mechelen
J. Roelants

Grootverbruikers met OC's en kleinverbruikers Leuven
K. Kempnaers

Juridische geschillen m.b.t. de heffingen
M. Tollenaere

Ondersteunen afdelingshoofd
A. Beckers

AFD. ALGEMENE ZAKEN, PERSONEEL EN FINANCIËN
J. Huylebroeck

CDVP
Personeel
NN.

Geldelijk statuut
P. De Groote

Personeelbeheer
L. Pauwels

HRM en vorming
A. D'ho

CDVP
Middelen
K. Van Malder

Begrotingsboekhouding
W. De Sutter

Patrimonium, economaat en overheidsopdrachten
B. Bieseman

Statutaire personeels-aangelegenheden en algemene managementopdrachten
N. Ghesquière

Sociaal overleg
P. Ingelbosch

Juridische Zaken
K. Biebaert

Internationaal milieubeleid
J. Pauwels

AFD. INFORMATIE
J. Janda

CDVP
Buitendiensten
N. Ghesquière

Administratieve en logistieke organisatie Mechelen
Y. Porters

Administratieve en logistieke organisatie Leuven
B. Meers

Administratieve en logistieke organisatie Herentals
P. Ingelbosch

Administratieve en logistieke organisatie Oostende
E. Willaert

Administratieve en logistieke organisatie Hasselt
F. Weerts

Communicatie en doelgroepenbeleid
M. Van Peteghem

Documentatiecentrum en logistieke ondersteuning
D. Verle

Gegevensbeheer
E. Vreje

Beheer van operationele systemen en helpdesk
L. Nulens

Vlaamse bijdrage tot het Belgisch knooppunt voor het EMA en EIONET
J. Voet

Organogram VMM
(situatie op 1 juni 2000)

Grenzeloos milieu: VMM internationaal

John Huylebroeck: "Onze afdeling heeft als taak de activiteiten van VMM af te stemmen op internationale initiatieven. Op Europees niveau coördineert zij de deelname van alle overheidsdiensten in het Europees Milieu Agentschap (EMA). Hiertoe stellen wij personeel ter beschikking van IRCEL, de Interregionale Cel die als landelijk knooppunt optreedt. Als overkoepelende instantie staat EMA in voor de milieureportering aan de Europese Commissie. Het Vlaamse milieubeleid is immers niet los te koppelen van het Europese, noch van het mondiale."

EMA en VMM

De VMM staat in voor de coördinatie van de Vlaamse tak van het Europees Informatie en Observatie Netwerk (EIONET). Jan Voet is verantwoordelijk voor de dagelijkse werking van het Vlaamse knooppunt, dat de nationale taken die verband houden met de werking van het EMA moet coördineren. Hij zorgt er onder andere voor dat de informatievragen van het EMA en externen doorgegeven en behandeld worden via een netwerk van 12 Vlaamse contactpunten. Daarnaast vervult Philippe D'Hondt, afdelingshoofd Meetnetten en Onderzoek, een belangrijke functie als lid van de Management Board van het EMA.

Concreet waterwerk ICBS of de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde

Op haar Plenaire Vergadering van 29 oktober '99 te Lille heeft de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) belangrijke stappen gezet die de samenwerking tussen de vijf oeverstaten en -gewesten van het Scheldebekken meer inhoud en vorm zal geven. Het gaat om Vlaanderen, Brussel, Wallonië, Frankrijk en België. Frank Van Sevencoten neemt het voorzitterschap van de Vlaamse delegatie waar.

Aan het woord is Michel Bruyneel. Hij werd door de VMM naar de ICBS gedetacheerd en voert de functie van uitvoerend secretaris uit.

Op dreef

"Voor het Schelde Actieprogramma (SAP) werd in 1999 een werkplan vastgesteld. Het actieprogramma zelf was het jaar voordien door de Ministersconferentie te Middelburg goedgekeurd. Voor de uitvoering ervan zijn namens de Vlaamse delegatie in de ICBS ongeveer 30 personen, onder wie niet minder

Michel Bruyneel

dan 21 medewerkers van de VMM, concreet betrokken. De Commissie keurde bovendien het rapport 1998 over de waterkwaliteit van de Schelde goed. Het is het allereerste rapport op basis van het homogeen meetnet van de ICBS. Het meetnet werd opgestart in januari 1998 en bestaat uit een selectie van de meetnetten van de vijf delegaties. De VMM levert de analysegegevens voor 5 van de in totaal 13 meetposten. Verder werd afgesproken dat vanaf 1 januari 2000 bijkomend 6 parameters (enkele zware metalen en enkele pesticiden/herbiciden) zouden worden geanalyseerd. Bovendien wordt de uitbreiding met nogmaals 7 parameters (PAK's en diuron) voorbereid."

Oog en oor voor anderen

Onder impuls van de Vlaamse delegatie werd beslist om samen te werken met de Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's). In de toekomst worden ze uitgenodigd op de plenaire vergaderingen van de ICBS.

Ten slotte besliste de Commissie om de bestaande ad-hoc werkgroep "Externe Communicatie" een nieuw mandaat te geven met als doel frequent overleg en nauwe samenwerking te creëren tussen de verschillende persagentschappen en voorlichtingsdiensten van de delegaties. De Commissie droeg het voorzitterschap van deze nieuwe werkgroep op aan de Vlaamse delegatie, die hiervoor Michiel Van Peteghem, de communicatieverantwoordelijke van de VMM, afvaardigde.

Naar aanleiding van de inwerkingtreding van het Waarschuwings- en Alarmsysteem voor de Schelde (WASS), besliste de Vlaamse delegatie om, in eerste instantie voor het hele Scheldebekken en later wellicht voor heel het Vlaams Gewest, één centrale meldpost op te richten bij de Administratie voor Waterwegen en Zeewezen te Gent.

De VMM leverde ten slotte in de schoot van Werkgroep 3 "Grensoverschrijdende samenwerking" een belangrijke bijdrage tot het bestuderen van de implicaties van de toekomstige Europese Kaderrichtlijn "Water" op de werking van de internationale riviercommissies in het algemeen en de ICBS in het bijzonder. Jean Pauwels, verantwoordelijk voor het Internationale Milieubeleid van de VMM, is de voorzitter van deze werkgroep.

centraal op de foto: Jean Pauwels

FINANCIËLE OVERZICHTEN REKENINGEN 1999

Als pararegionale A is de Vlaamse Milieumaatschappij onderworpen aan de regelen opgelegd door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Dit verplicht de maatschappij jaarlijks volgende rekeningen voor te leggen:

- **Uitvoeringsrekening van de begroting:** de indeling van de begroting is vanaf 1998 conform de normen van het Europees Systeem van Rekeningen 1995 (ESR95) van de uitgaven en de ontvangsten van de overheid. Het verschil tussen de aangerekende ontvangsten en uitgaven - inclusief alle vaststaande rechten en verplichtingen - vormt het begrotingsresultaat van het jaar.
- **Balans en resultatenrekening met toelichting:** de boekhouding wordt vanaf 1998 gevoerd conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse Openbare Instellingen. De benaming en de interpretatie van de rekeningen zoals vastgesteld door dit besluit (MAR) wijkt op een aantal punten af van het tot en met boekjaar 1997 gebruikte genormaliseerd rekeningstelsel zoals vastgesteld bij koninklijk besluit van 7 maart 1978 en aangepast bij koninklijk besluit van 12 september 1983.
- **Beheersrekening:** legt de link tussen de begrotingsboekhouding en de economische boekhouding en is een controle tussen beide.

Balans, resultatenrekening en de beheersrekening zijn hierna integraal opgenomen. De uitvoeringsrekening van de begroting is beknopt weergegeven.

Uitvoeringsrekening begroting

De totale ontvangsten aangerekend op de begroting 1999 van de Vlaamse Milieumaatschappij bedragen 4.142.007.270 BEF (102.677.678,18 EUR); de aangerekende uitgaven belopen 2.830.544.709 BEF (70.167.370,49 EUR). Dit resulteert in een begrotingsoverschot van 1.311.462.561 BEF (32.510.307,69 EUR).

Dit begrotingsoverschot is samengesteld als volgt:

- 1 **deel Minafonds:** 433.995.976 BEF (10.758.479,22 EUR) waarvan 180.323.547 BEF (4.470.103,97 EUR) afkomstig van het nog niet aangewend begrotingssaldo 1998 voor het huisvestingsproject van het hoofdbestuur VMM in de Gasthuisstraat te Aalst en 253.672.429 BEF (6.288.375, 26 EUR) gerealiseerd op de overige kredieten Minafonds 1999;
- 2 **deel overige ontvangsten:** 877.466.585 BEF (21.751.828,46 EUR). Dit laatste betreft hoofdzakelijk een gecumuleerde inhaalbeweging vanaf 1994 voor de voordien te weinig ontvangen investeringssubsidies voor waterzuiveringsinfrastructuur.

De ontvangsten worden ingedeeld in dotaties, subsidies en toelagen, eigen ontvangsten en overdracht van de begrotingssaldi van voorgaande jaren. De uitgaven zijn samengesteld uit werkingskosten, financiële lasten en investeringsuitgaven.

In onderstaande tabel vindt u een schematische voorstelling van de ontvangsten en de uitgaven voor het begrotingsjaar 1999.

ONTVANGSTEN 1999	BEF	EUR	UITGAVEN 1999	BEF	EUR
Dotatie Minafonds	1.840.400.000	45.622.324,29	Werkingskosten	1.788.055.955	44.324.749,31
Eigen ontvangsten	49.534.896	1.227.938,00	Investeringskosten ten laste v/h Minafonds	137.499.965	3.408.535,10
Overdracht saldi vorige jaren (Minafonds)	469.617.000	11.641.501,34			
Investeringssubsidies	98.906.100	2.451.818,18	Gesubsidieerde investeringen	68.798.419	1.705.468,26
Overdracht saldi vorige jaren (investeringssubsidies)	847.358.904	21.005.478,55			
Terugstorting lasten leningen door de hogere overheid	836.190.370	20.728.617,82	Lasten leningen	836.190.370	20.728.617,82
	4.142.007.270	102.677.678,18		2.830.544.709	70.167.370,49

BALANS

CODES 31.12.1999 (BEF) 31.12.1999 (EUR) 31.12.1998 (BEF) 31.12.1998 (EUR)

ACTIVA

VASTE ACTIVA		18.810.171.056	466.291.960,48	20.187.451.196	500.433.843,31
II. IMMATERIELE VASTE ACTIVA	21	11.556.275	286.472,57	17.815.826	441.642,79
- Software	214	11.556.275	286.472,57	17.815.826	441.642,79
III. MATERIELE VASTE ACTIVA	22/27	18.795.627.327	465.931.430,86	20.166.760.666	499.920.938,47
• TERREINEN EN GEBOUWEN	220-223	369.509.659	9.159.905,18	314.486.616	7.795.919,57
• INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING	23	310.542.258	7.698.141,49	258.955.966	6.419.350,72
• MEUBILAIR EN MATERIEEL	24	81.204.479	2.013.006,45	92.360.601	2.289.559,49
- Rollend materieel	240	21.533.489	533.801,25	18.784.684	465.660,15
- Informatica en telematica	243	32.299.751	800.689,91	39.456.857	978.109,94
- Kantoormeubilair	244	25.250.957	625.954,87	31.471.912	780.168,32
- Varia	248	2.120.282	52.560,42	2.647.148	65.621,08
• ANDERE MATERIELE VASTE ACTIVA	26	18.030.511.094	446.964.694,88	19.500.736.203	483.410.623,30
- Terreinen exploitatie	260	673.852.671	16.704.371,38	673.402.671	16.693.216,17
- Installaties waterzuivering	261	17.348.760.174	430.064.531,02	18.814.431.781	466.397.581,08
- Machines en uitrusting waterzuivering		7.898.249	195.792,48	12.901.751	319.826,05
• VASTE ACTIVA IN AANBOUW	27	3.859.837	95.682,86	221.280	5.485,39
- Gebouwen	270	3.859.837	95.682,86	221.280	5.485,39
IV. FINANCIËLE VASTE ACTIVA	28	2.987.454	74.057,05	2.874.704	71.262,05
- Borgtochten in contanten	288	2.987.454	74.057,05	2.874.704	71.262,05
VLOTTENDE ACTIVA		7.715.487.984	191.261.951,16	8.726.379.486	216.321.296,94
V. VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR	29	5.910.365.601	146.514.136,15	6.905.920.415	171.193.295,35
- Overige vorderingen i.v.m. leningen	291	5.910.365.601	146.514.136,15	6.905.920.415	171.193.295,35
VI. VOORRADEN	3	1.603.179	39.741,77	1.587.410	39.350,87
- Hulpstoffen	31	1.603.179	39.741,77	1.587.410	39.350,87
VII. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR	40/41	1.766.145.691	43.781.608,06	1.609.019.138	39.886.542,56
• HANDELSVORDERINGEN	40	7.467.409	185.112,23	16.158.551	400.560,02
• OVERIGE VORDERINGEN	41	1.758.678.282	43.596.495,83	1.592.860.587	39.485.982,54
- Te ontvangen werkingsdotaties	4130	1.469.242.197	36.421.562,70	1.270.955.949	31.506.175,00
- Te ontvangen kapitaalsubsidies	4133	84.496.889	2.094.623,16	97.833.795	2.425.236,43
- Te ontvangen rentedotaties	4136	204.836.442	5.077.762,76	224.040.843	5.553.827,43
- Diverse vorderingen	416	102.754	2.547,21	30.000	743,68
VIII. GELDBELEGGINGEN	50/54	0	0,00	0	0,00
IX. LIQUIDE MIDDELEN	55/59	33.362.243	827.028,40	208.518.305	5.169.033,76
- Banken	55	23.437	580,99	23.286	577,24
- Kassen	57	311.069	7.711,20	308.440	7.646,03
- Rekeningen CFO	59	33.027.737	818.736,21	208.186.579	5.160.810,49
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	490/491/495	4.011.270	99.436,78	1.334.218	33.074,40
- Over te dragen kosten	490	3.829.136	94.921,80	1.319.522	32.710,10
- Verkregen opbrengsten	491	182.134	4.514,98	14.696	364,30
TOTAAL DER ACTIVA		26.525.659.040	657.553.911,64	28.913.830.682	716.755.140,25

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN		18.781.419.877	465.579.237,35	20.161.806.711	499.798.133,13
I. KAPITAAL	10	20.000.000	495.787,05	20.000.000	495.787,05
IV. RESERVES	13	-3.119.771.586	-77.337.117,49	-3.119.771.586	-77.337.117,49
V. OVERGEDRAGEN NETTO RESULTAAT	14	-336.823.200	-8.349.629,03	-237.622.307	-5.890.503,12
VI. DOTATIES, SUBSIDIES, TOELAGEN EN SOORTGELIJKE	15	22.218.014.663	550.770.196,82	23.499.200.604	582.529.966,69
VREEMD VERMOGEN		7.744.239.163	191.974.674,29	8.752.023.971	216.957.007,12
VIII. SCHULDEN OP MEER DAN EEN JAAR	17	5.411.906.392	134.157.655,13	6.381.294.656	158.188.162,49
- Kredietinstellingen	173	5.411.872.392	134.156.812,29	6.381.260.656	158.187.319,65
- Overige - ontvangen borgen	174	34.000	842,84	34.000	842,84
IX. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR	42/48	666.369.139	16.518.859,47	671.262.897	16.640.172,56
• TIJDENS BOEKJAAR VERV. SCHULDEN >1 J.	420/429	498.493.209	12.357.323,87	524.659.759	13.005.975,70
• HANDELSCHULDEN - gewone crediteuren	44	155.632.010	3.858.016,75	141.115.925	3.498.172,40
• SCHULDEN BELASTINGEN EN BEZOLDIGINGEN	45	12.243.920	303.518,85	5.487.213	136.024,46
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	492-493-496	1.665.963.632	41.298.159,69	1.699.466.418	42.128.672,07
- Toe te rekenen kosten	492	354.478.869	8.787.301,63	382.476.931	9.481.355,46
- Over te dragen opbrengsten	493	21.904	542,99	13.285	329,33
- Nog toe te wijzen begrotingssaldo		1.311.462.859	32.510.315,07	1.316.976.202	32.646.987,28
TOTAAL DER PASSIVA		26.525.659.040	657.553.911,64	28.913.830.682	716.755.140,25

RESULTATENREKENING		CODES	31.12.1999 (BEF)	31.12.1999 (EUR)	31.12.1998 (BEF)	31.12.1998 (EUR)
OPERATIONELE OPBRENGSTEN	70/74		3.652.750,671	90.549.323,89	5.813.849,134	144.121.555,43
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	73		3.643.101,055	90.310.116,16	5.754.729,963	142.656.029,46
Andere operationele opbrengsten	74		9.649,616	239.207,73	59.119,171	1.465.525,97
OPERATIONELE KOSTEN	60/64		3.371.058,688	83.566.362,04	5.681.716,936	140.846.083,79
Handelsgoederen, grond en hulpstoffen	60		233.490,273	5.788.072,68	234.541,961	5.814.143,34
Diensten en diverse goederen	61		592.444,522	14.686.316,08	621.083,877	15.396.267,14
Personeelskosten	62		960.671,968	23.814.436,03	986.532,926	24.455.512,43
Afschr. en waardeverm. op immat. -en mat. vaste activa	630		1.583.691,274	39.258.681,21	3.833.548,820	95.031.192,94
Waardeverminderingen op voorraden	631/632		2	0,05	22,122	548,39
Voorzieningen	633/637		13,752	340,90	5.061,321	125.466,87
Inkomensoverdrachten	640		746,897	18.515,09	925,909	22.952,68
OPERATIONEEL RESULTAAT			281.691.983	6.982.961,85	132.132.198	3.275.471,64
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75		31.745,677	786.954,77	26.776,486	663.771,75
Gerealiseerde wisselopbrengsten	754		1	0,02	0	0,00
Andere financiële opbrengsten	756/759		31.745,676	786.954,75	26.776,486	663.771,75
FINANCIËLE KOSTEN	65		417.195,506	10.342.006,43	453.500,223	11.241.976,89
Kosten van schulden	650		417.040,271	10.338.158,26	453.412,182	11.239.794,41
Bankkosten	657		78,658	1.949,88	88,041	2.182,48
Verwijlntresten	658		76,577	1.898,29	0	0,00
FINANCIËEL RESULTAAT			-385.449.829	-9.555.051,66	-426.723.737	-10.578.205,14
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76		4.556,953	112.963,91	5.639,862	139.808,53
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/769		4.556,953	112.963,91	5.639,862	139.808,53
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66		0	0,00	0	0,00
Andere uitzonderlijke kosten	664/669		0	0,00	0	0,00
UITZONDERLIJK RESULTAAT			4.556.953	112.963,91	5.639.862	139.808,53
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR			-99.200.893	-2.459.125,90	-288.951.677	-7.162.924,97

BEHEERSREKENING					
BEHEERSREKENING	BEF	EUR	BEGROTINGSRESULTAAT	BEF	EUR
IX. LIQUIDE MIDDELEN	33.362.243	827.028,40	ONTVANGSTEN	4.142.007,270	102.677,678,18
VII. VORDERINGEN			UITGAVEN	-2.830.544,709	-70.167,370,49
- 1 jaar	1.766.145,691	43.781.608,07			
- Correctie milieuheffing	-32.842,197	-814.136,80			
	1.733.303,494	42.967.471,27			
X. OVERLOPENDE REKENINGEN					
- Passief	1.665.963,632	41.298.159,69			
- Overgedragen					
- begrotingssaldo	-1.311.462,561	-32.510.307,69			
- Toe te rekenen loonkosten	-65.145,538	1.614.915,70			
- Actief	-4.011,270	-99.436,79			
- Over te dragen kosten	1.982,983	49.156,86			
	-287.327,246	-7.122.656,38			
IX. SCHULDEN - 1 Jaar	666.369,139	16.518.859,47			
- Vervallen schulden	-498.493,209	-12.357.323,87			
	-167.875,930	-4.161.535,60			
TOTAAL	1.311.462.561	32.510.307,69		1.311.462.561	32.510.307,69

Hierna volgt een korte bespreking van de voornaamste evoluties ten opzichte van 1998 zoals die in de balans tot uiting komen.

ACTIVA

III. Materiële vaste activa

In 1999 namen de "Materiële vaste activa" af met 1.371 miljoen BEF (33,986 miljoen EUR). Deze daling is uitsluitend te wijten aan de daling van de boekwaarde van de onder subrubriek "andere materiële vaste activa" opgenomen waterzuiveringsinfrastructuur. Doordat VMM sedert 1991 geen nieuwe waterzuiveringsinfrastructuur meer bouwt, zijn de enige bewegingen in balans de waardedepreciatie door de jaarlijkse afschrijvingen, en de buitengebruikstellingen en verkopen. De nettodaling op subrubriek "andere materiële vaste activa" bedraagt 1.465.671.607 BEF (36.333.050,08 EUR).

Merk ook de stijging op de subrubriek "Terreinen en gebouwen" door de aankoop van de gronden en gebouwen voor het huisvestingsproject aan de Gasthuisstraat en de Dr. De Moorstraat.

V. Vorderingen op meer dan één jaar

Deze rubriek omvat de van de overheid op termijn te ontvangen toelagen ter dekking van de openstaande schulden op meer dan 1 jaar (cfr. rubrieken VIII en IX van het passief) en is als volgt samengesteld:

	MILJOEN BEF	MILJOEN EUR
- TE ONTVANGEN TOELAGEN MET BETREKKING TOT GEWESTLENINGEN:	5.015	124,318
- TE ONTVANGEN TOELAGEN MET BETREKKING TOT OVERGENOMEN GEMEENTELENINGEN:	138	3,421
- TE ONTVANGEN TOELAGEN MET BETREKKING TOT EIGEN GEWAARBORGDE LENINGEN:	757	18,766
TOTAAL	5.910	146,505

De vermindering met 996 miljoen BEF (24,690 miljoen EUR) van deze rubriek ten opzichte van 1998 is toe te schrijven aan de volledige, vroegtijdige aflossing door de hogere overheid van drie leningen bij het Gemeentekrediet van België ten bedrage van 507 miljoen BEF (12,568 miljoen EUR) en aan de periodieke aflossingen ten bedrage van 489 miljoen BEF (12,122 miljoen EUR) van de andere langlopende leningen.

VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar stijgen met 157 miljoen BEF (3,892 miljoen EUR) ten opzichte van 1998. De voornaamste reden is de stijging van de vordering op het Minafonds met 201 miljoen BEF (4,983 miljoen EUR). Eind 1999 had VMM een vordering op het Minafonds van 1.436 miljoen BEF (35,598 miljoen EUR) tegenover 1.235 miljoen BEF (30,615 miljoen EUR) eind 1998.

IX. Liquide middelen

De liquiditeitspositie is ten opzichte van 1998 in 1999 gedaald met 176 miljoen BEF (4,363 miljoen EUR) tot 33 miljoen BEF (0,818 miljoen EUR). De liquiditeitspositie evolueert omgekeerd evenredig met de rubriek "VII Vorderingen op minder dan één jaar", afhankelijk van het doorstortingsritme van de dotaties Minafonds door het Centraal Financieringsorgaan (ABAFIM – Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap).

PASSIVA

V. Overgedragen resultaat

Het overgedragen verlies is ten opzichte van 1998 gestegen van 238 miljoen BEF (5,900 miljoen EUR) naar 337 miljoen BEF (8,354 miljoen EUR). Het negatief resultaat van het boekjaar 1999 van 99 miljoen BEF (2,454 miljoen EUR) is grotendeels te verklaren doordat het begrotingssaldo 1999 (deel werkingskosten ten laste van het Minafonds, zijnde 246.661.941 BEF (6.114.589,80 EUR) afgeboekt wordt naar de overlopende rekeningen van het passief en aldus ten laste komt van het resultaat van 1999.

VI. Toelagen

Conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering met betrekking tot het boekhoudkundig reglement dd. 28 juli 1983 worden de toelagen in gelijke mate afgeschreven als de gesubsidieerde activa waarvoor ze verstrekt worden.

De daling van de toelagen ten opzichte van 1998 met 1.281 miljoen BEF (31,755 miljoen EUR) is als volgt verantwoord.

	MILJOEN BEF	MILJOEN EUR
AFSCHRIJVINGEN 1999	-1.488	-36,886
ONTVANGEN TOELAGEN IN 1999	+168	+4,165
(INCL. 69 MILJOEN BEF / 1,710 MILJOEN € VANUIT HET MINAFONDS)		
STIJGING BEGROTINGSSALDO DEEL		
GESUBSIDIEERDE WERKEN	-30	-0,744
EFFECTIEVE AANWENDING IN 1999 VAN HET		
BEGROTINGSSALDO 1998 ONROERENDE GOEDEREN	+76	+1,884
BEGROTINGSSALDO 1999		
MINAFONDS DEEL ROERENDE GOEDEREN	-7	-0,174
TOTAAL	-1.281	-31,755

VIII. Schulden op meer dan een jaar

De voorziene aflossingen voor het dienstjaar 2000 ten bedrage van 498 miljoen BEF (12,345 miljoen EUR) werden overgeboekt naar de kortlopende schulden van rubriek IX. Verder loste de hogere overheid drie gewaarborgde eigen leningen vroegtijdig af ten bedrage van 480 miljoen BEF (11,899 miljoen EUR). Tenslotte werd een regularisatie op de in 1998 voorziene aflossingen doorgevoerd van 9 miljoen BEF (0,223 miljoen EUR).

IX. Schulden op ten hoogste één jaar

Mede door de vroegtijdige aflossing van drie leningen is er een daling van 26 miljoen (0,645 miljoen EUR) van de tijdens het boekjaar vervallen schulden van langlopende leningen. De gewone handelsschulden en de schulden wegens belastingen en bezoldigingen stegen daarentegen met respectievelijk 14 miljoen BEF (0,347 miljoen EUR) en 7 miljoen BEF (0,174 miljoen EUR).

X. Overlopende rekeningen van het passief

Het gecumuleerd nog toe te wijzen begrotingssaldo ten bedrage van 1.311 miljoen BEF (32,499 miljoen EUR) zal in 2000 terug afgeboekt worden ten opzichte van de nieuwe bestemming die aan dit saldo gegeven wordt.

RECENTE PUBLICATIES VAN DE VMM

de verrekijker Landbouw en milieu

De eerste verrekijker boog zich over de heikele relatie tussen landbouw en milieu. Voor wie meer wil weten over fosfaten en nitraten, pesticiden en de gevolgen ervan op het milieu.

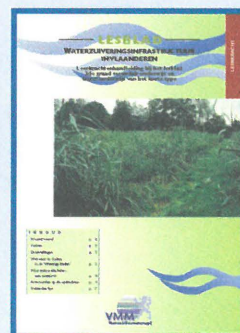
Waterwegwijzer voor architecten

De waterwegwijzer voor architecten is een handleiding van duurzaam watergebruik in en om de particuliere woning. Een praktische gids bij het verwezenlijken van bouw of renovatieplannen.

Themanummer lucht

Dit magazine behandelt lucht tot op het bot; zowel in Vlaanderen als elders. Dioxines, ozon, zure regen en het broeikaseffect: slechts een greep uit de onderwerpen die aan bod komen.

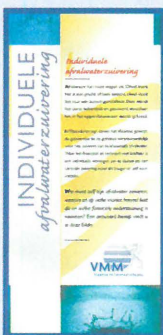
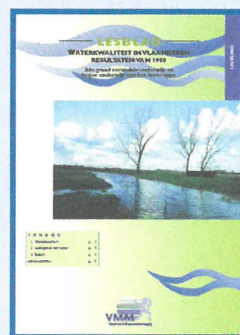

Waterzuiverings- infrastructuur in Vlaanderen & Waterkwaliteit in Vlaanderen

Deze lesbladen sluiten aan bij de lessen biologie, economie, aardrijkskunde en chemie.

Ze zijn bestemd voor docenten en studenten van de derde graad van het secundair onderwijs of van het hoger onderwijs van het korte type (normaalschool).

Ze bouwen verder op het educatief pakket van de VMM.

Individuele waterzuivering

Deze folder biedt een kort en krachtig inzicht in de problematiek van individuele afvalwaterzuivering. Wie moet hiervoor instaan, waarom en hoe?

U kunt deze publicaties bestellen via de VMM-website:
<http://www.vmm.be>. Of u kan terecht op volgend adres:
VMM-publicaties - Buitendienst Oostende - Zandvoordestraat 375 - 8400 Oostende
Tel: 059/56.26.19 - fax: 059/56.26.00
e-mail: info@vmm.be

Coördinatie en eindredactie:

Michiel Van Peteghem

Redactie:

Kathleen Vancaester, Michiel Van Peteghem,
Ilse De Smedt (Comco)

Logistieke ondersteuning:

Daniël Verlé

Basisteksten:

Henk Maeckelberghe, Marie Verhassel, Hilde
Soetaert, Cathy Plasman, Marie-Rose Van den
Hende, Philip Van Avermaet

Fotografie:

VMM-fotoarchief, Y. Adams, H. Christiaens,
De Vic, E. Fliers, P. Slaets, R. Verlinde, foto-
archief Aquafin

Productie en realisatie:

Pepper&Sales, Dominiek Viaene
Opmaak: Graph-x, Wim Lippens

Verantwoordelijke uitgever:

Johan Janda, afdelingshoofd Informatie

Bijkomende exemplaren:

VMM-publicaties
Buitendienst Oostende
Zandvoordestraat 375
8400 Oostende
Tel.: 059/56.26.19 - Fax: 059/56.26.00

Algemene informatie:

VMM-infoloket
A. Van de Maelestraat 96
9320 Erebodegem
Tel.: 053/72.64.45
e-mail: info@vmm.be
<http://www.vmm.be>

D/2000/6871/033

